

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΧΡ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

ΕΤΟΣ Β.
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

1910

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΡΟΒΕΡΤΟΣ ΣΟΥΜΜΑΝ *ὑπὸ Μ. Καζάκη*
 ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΗΣ ΚΑΙ ΚΑΛΑΙΣΘΗΤΟΣ *ὑπὸ Κ. Μπαζούρου*
 ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΥΨΗΛΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΑΛΟΥ ΕΝ ΤΗ ΤΕΧΝῃ *ὑπὸ Καταλιανῶ.*
 Ἡ ΕΡΩΤΙΚΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΜΠΕΤΟΒΕΝ *μετάφρασις Ἰ. Σαυθάκη.*
 Ἡ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΙΣ ΤΗΣ GRAND OPERA *ὑπὸ Σ. Μιχουμιτζάκη.*
 ΦΘΙΝΟΠΩΡΙΝΗ ΕΣΠΕΡΑ.
 ΓΕΝΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΚΗΣ ΓΛΥΠΤΙΚΗΣ.
 ΑΠΟ ΤΗΝ ΔΥΣΤΥΧΙΑΝ.
 Ἡ ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΦΙΛΗΜΑΤΟΣ.
 ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΤΩΝ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΩΝ ΒΡΑΒΕΙΩΝ.
 ΟΜΙΛΙΑ ΕΝΟΣ ΚΙΝΕΖΟΥ.
 ΠΑΓΚΟΣΜΙΑΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ *κ. λ. π.*

ΕΙΚΟΝΕΣ

Ἡ ΜΗΤΡΟΤΗΣ *ὑπὸ Emmanuël Guibourgé*
 ΤΟ ΝΕΟΓΕΝΝΗΤΟΝ *ὑπὸ Eugène Boulet*
 Ἡ ΕΓΚΑΡΤΕΡΟΥΣΑ *ὑπὸ L. Madrassi*
 ΩΡΑ ΕΥΤΥΧΗΣ *ὑπὸ Alberto Pinto*
 Ρ. ΣΟΥΜΜΑΝ, Ρ. ΜΑΡΣΙΚΚ, Μ. ΚΑΣΤΡΙΩΤΟΥ, Γ. ΣΓΑΜΒΑΤΙ, Α. ΤΟΛΑΣΤΟΗ

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ
ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ
Ὀδὸς Λέκκα 7
Ἀθήναι

ΣΥΝΔΡΟΜΗ	
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ	ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ
Ἐτησία δρ. 9	Ἐτησία φρ. 10
Ἐξάμ. » 5	Ἐξάμ. » 6

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

Εὐρισκόμεθα εἰς τὴν εὐχάριστον θέσιν νὰ καταστήσωμεν γνωστὸν τοῖς κ. κ. συνδρομηταῖς καὶ ἀναγνώσταις τῆς «*Καλλιτεχνικῆς Ἐπιθεωρήσεως*» ὅτι εἰς τὸ μέλλον αὕτη θέλει ἐκτυποῦται εἰς τὸ

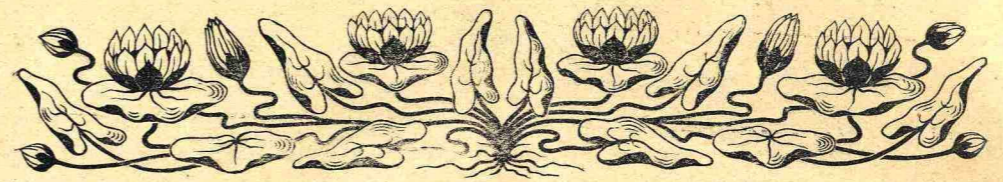
ΙΔΙΟΚΤΗΤΟΝ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ

ἐπὶ τούτῳ ἐγκαταστὰν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Λέκκα ἀριθ. 7.

Ἡ Διεύθυνσις σκοποῦσα ν' ἀναγάγῃ τὸ μοναδικὸν εἰς τὸ εἶδος τοῦ περιοδικὸν τοῦτο εἰς τὴν ἐμπρέπουσαν αὐτῷ θέσιν, ἐχομίσατο ἐκ τῶν μεγάλων ἐργοστασίων Schnellpressen fabrik ALBERT & Cie τῆς Prenkenthal τῆς Γερμανίας Ἡλεκτροκίνητον πιεστήριον τελειοτάτου συστήματος καὶ πάντα τὰ περιφερῆ ἤτοι στοιχεῖα, κοσμήματα διαγραμμίσεις, garnitures κ. λ. π.

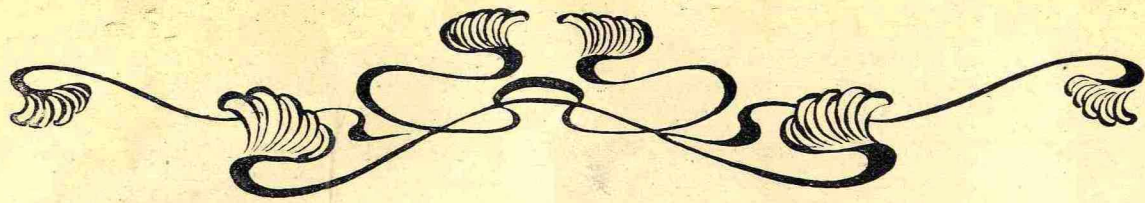
Προτιθέμενοι δὲ ὅπως φανῶμεν ὠφέλιμοι τοῖς ἀξιότιμοις ἀναγνώσταις τῆς «*Καλλιτεχνικῆς Ἐπιθεωρήσεως*» καθιστῶμεν ἐπίσης γνωστὸν αὐτοῖς, ὅτι ἀναλαμβάνομεν πᾶσαν καλλιτεχνικὴν τυπογραφικὴν ἐργασίαν.

Ἐν τέλει ζητῶμεν ἀλείφως συγγνώμην παρὰ τῶν κ. κ. Συνδρομητῶν τῆς «*Καλλιτεχνικῆς Ἐπιθεωρήσεως*» διότι λόγῳ τῆς ἀνωτέρω αἰτίας ἐπιβραδύνθη ἐπὶ μικρὸν ἡ ἔκδοσις ταύτης.

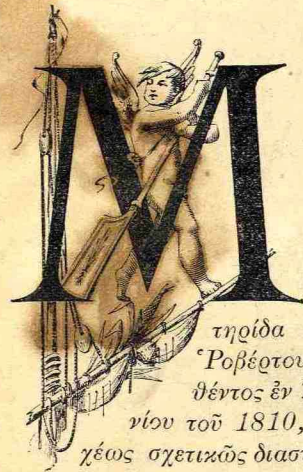

Ἡ ΜΗΤΡΟΤΗΣ

Ἰσο EMMANUEL GUIBOURGÉ

ΡΟΒΕΡΤΟΣ ΣΟΥΜΜΑΝ

ΜΕΤΑ τὸν Mendelssohn καὶ τὸν Chopin σύμπα· ὁ μουσικὸς κόσμος ἐπαγγύρισε κατ' αὐτὰς τὴν ἐκατοστατηρίδα τῆς γεννήσεως τοῦ Ῥοβέρτου Schumann, γεννηθέντος ἐν Zwickau τὴν 8 Ἰουνίου τοῦ 1810, οὕτω δὲ ἐπὶ βραχέως σχετικῶς διαστήματος θέλομεν διαδοχικῶς τιμῆσαι ὅλα τὰ μεγάλα ἐκεῖνα ὄνόματα, ἅτινα κατὰ καιροὺς ἐλάμπουν διὰ τῆς δόξης αὐτῶν τὴν ῥομαντικὴν περίοδον μετ' ὀλίγον, θὰ ἔλθῃ ἡ σειρά τοῦ Franz Liszt καὶ τελευταῖον τοῦ δαιμονίου ἐκείνου πνεύματος τοῦ τόσο ἐπισήμως ἐπισημασθέντος πᾶσαν αἰσθητικὴν καὶ πνευματικὴν ζύμωσιν τοῦ πρώτου ἡμίσεως τοῦ 19ου αἰῶνος τοῦ Ριχάρδου Βάγνερ.

Ὁ Ῥοβέρτος Schumann, μορφὴ ἰδιαζόντως χαρακτηριστικὴ ὑπῆρξεν ἐκ τῶν ἐνθερμοτέρων πρωταγωνιστῶν τοῦ ῥομαντισμοῦ, ὅστις συνιστάμενος κυρίως ἐκ τῆς οὐσιωδῶς κοινῆς προσπαθείας πρὸς κράτησιν τῶν ἀπελευθερωτικῶν τῶν διαφορῶν κοινωνικῶν στοιχείων τάσεων ἐν τῇ κατισχύσει κατὰ τὸν ἀριστοκρατικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν προνομίων, οὐδὲν ἄλλο ἐπεδίωξεν ἢ τὴν ἀντικατάστασιν τῶν τελευταίων τούτων διὰ τῆς ἐπιβολῆς τῆς ἰσχύος τῶν πρώτων.

Υἱὸς ἀγαθοῦ βιβλιοπώλου ὁ Schumann ἐκπροσωπεῖ ἀκριβῶς τὸν ἀστικὸν τύπον, ἡ δὲ τέχνη του ἀνταποκρινόμενη τελείως πρὸς τὸ κενὸν

ιδεῶδες τῆς κοινωνικῆς του θέσεως χαρακτηρίζεται ἰδίως ἐκ τῆς τρυφερότητος, τῆς ἀγαθότητος καὶ ἀσθητικῆς ἐκείνης ἀκριβείας, ἣτις ἂν καὶ φαίνεται ἀρεσκομένη μερικῶς εἰς τελείαν ἀπελευθέρωσιν ἀπὸ τῶν παλαιῶν καὶ τετριμμένων ἔξεων, δὲν διακινδυνεύει ἐν τούτοις εἰς καθαρῶς παρατόλμους νεωτερισμούς. Ὅπως ὁ Berlioz καὶ τόσα ἄλλα ἔξοχα πνεύματα μουσικῶν, ποιητῶν ἢ ζωγράφων ὑπέπεσε καὶ οὗτος ἀρχικῶς εἰς τὴν περιέργως κοινὴν πλάνην τοῦ νὰ ὑπολάβῃ ἑαυτὸν ἀληθῆ ἐπαναστάτην, κηρύξας δ' οὕτως ἀμείλικτον πόλεμον κατὰ τῶν συνθηκῶν τῆς ἰδίας αὐτοῦ κοινωνικῆς ζωῆς, δὲν ἤργησε νὰ συνέλθῃ ἐκ τῆς προφανοῦς ταύτης ἀταπάτης, τάχιστα δ' εὐτυχῶς περιστείλας τὰς περὶ τῆς μουσικῆς ἀναρχικὰς αὐτοῦ ιδέας εἰσήλθε θριαμβευτικῶς πλέον ἐν τῇ ἀληθευτάτῃ τῆς τέχνης του πρὸς τὰ πρόσω σταδιοδρομίᾳ. Μὲ ἀπαράμιλλον

χάριν ἐφαίλε πάντοτε τὴν ἀφελῆ χαρὰν ἢ τὰς πικροτάτας θλίψεις τῆς καθημερινῆς μας ζωῆς. Οὐχὶ ὁ ἀπειρος ἔρως, οὐδὲ τὸ μέχρι τραγικότητος παράφορον πάθος, ἀλλὰ τὸνναντίον αἱ ἐλαφραὶ τῶν μνητενμένων μελαγχολίαι, αἱ τόσο συνήθειαι ἀπογοητεύσεις τῶν νεαρῶν ἐρατευμένων καὶ ἀπὸ τῆς ἀκόμῃ ἢ ἡδονικωτάτῃ μέθῃ τῶν τρυφεροτέρων καὶ ἀγνοτέρων ψυχῶν, ἢ προερχομένη ἐκ τοῦ αἰσθητικῆς τῆς ἀμοιβαίας εὐτυχίας ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς ἀπειρου αὐτῶν ἀγάπης, ἢ τὸνναντίον ἢ βαθυτάτῃ ἐνίοτε θλίψις δύο σπαρασσομένα ψυχῶν καὶ ὑπὸ τῆς σκληρᾶς εἰμαρμένης προεγραμμένων ἤδη εἰς τὸν αἰῶνον χωριστῶν... ἰδὼν τὰ στοιχεῖα, ἅτινα ἐμπνέουσιν αὐτὸν. Ἄν δ' ἐλάτρευσε πάντοτε τὰ παιδιά μὲ ὅλην τὴν θέρμην τῆς ψυχῆς του καὶ ἔγραψε χάριν αὐτῶν ἀξιολογοτάτας σελίδας ἐν τοῖς ἔργοις αὐτοῦ, ὁ λαὸς ὅμως ὁ ἐπαναστάτης καὶ ἀρχαῖος οὐδέποτε

κατόρθωσεν οὐδὲ κατ' ἐλάχιστον νὰ προσελκύσῃ τὴν προσοχὴν αὐτοῦ. Καθὼς ὁ Chopin, ἂν καὶ ἐξόριστος, καὶ μολονότι πολὺ μακρὰν τῆς γενεθλίου γῆς, διετέλεσεν ἀείποτε λάτρης τῶν χαρακτηριστικωτάτων ῥυθμῶν καὶ τῶν τόσο προσφιλῶν μελισμῶν τῶν συμπατριωτῶν αὐτοῦ, ἢ δὲ φαντασία του ἀείποτε πλανωμένη ἐν τῷ μεθυστικῷ λυκόφωτι ἡδονατικῶν φαντασιώσεων ἀνέπτυξε καὶ ἐδραίωσε τόσο θαυμασίως τὸ λαϊκὸν ὕλικόν τῆς πατρίδος αὐτοῦ, οὕτω καὶ ὁ Schumann ἐχρησιμοποίησεν ἀνέκαθεν τὰ αὐτὰ γερμανικὰ στοιχεῖα ἐν ταῖς ποικιλοτάταις αὐτοῦ συνθέσει, ἔνθα τόσο ἐπιχαρήτως ἐναλλάσσονται ἢ λεπτὴ εἰρωνεία μετὰ τῆς ποιητικωτέρας ἐξάρσεως.

Ἀεπιγνώμων παρατηρητῆς, ἀντιλαμβάνομενος εὐθὺς ἀμέσως μετὰ σπανίας ἀρχινοίας τῶν μᾶλλον ἀσημάντων μικροπανουργῶν τῶν ἀστικῶν αἰθουσῶν, συνειθίζει ἀσυναίσθητως νὰ καταλείπῃ ἑαυτὸν εἰς ἀφελεῖς ἐρωτοτροπίας μὴ ἐπανερχόμενος εἰς ἑαυτὸν εἰμὴ διὰ νὰ σαρκάσῃ ἐκεῖνου, οἷτινες τόσο ἀδεξιῶς ἐννοοῦν πάντοτε νὰ καθηγῶνται ἐν τῇ τέχνῃ. Ἐπιλαμβάνομενος δὲ μὲ διεύθυνσιν ἀπολύτως καθωρισμένην τοῦ ἐπαναστατικῶν τοῦ ἔργου, καταφέρεται ἀμείλικτως κατὰ τοῦ μόλις ἐναπομείναντος φάσματος τοῦ κλασικισμοῦ, ἰδίᾳ δὲ τῶν προμάχων ἐκείνων τῶν ἀναλλοιώτων νόμων τῆς ἁρμονίας καὶ ἀντιστήσεως τῶν τοσοῦτον εὐχερῶς διασπειρομένων καθ' ἅπαντα τοῦ ὀρίζοντος τὰ σημεῖα ἐπὶ τῇ ἐλαφροτέρᾳ πνοῇ ἐναντίον ἀνέμου. Οἱ ἀληθεῖς ὅμως κλασικοὶ, αἱ ἀσθεντικότητες αὐταὶ ἐν τῇ παρελεύσει τῶν αἰῶνων, ὁ Mozart, Beethoven καὶ Bach οὐδέποτε ἠτύχησαν νὰ τύχωσιν ἐνθερμοτέρου ζηλωτοῦ.

Φύσει συνεπαλμένος καὶ μετριόφρων, ἀποστρεφόμενος ἀείποτε τὸ πλῆθος, τὰς κοσμικὰς συγκεντρώσεις καὶ τὰς πομπώδεις ἐπιδείξεις καταφέρει μετὰ σπουδῆς εἰς τὸν περιωρισμένον τῆς λατρειῆς του οἰκειότητος κύκλον συνθέτων Trios, quatuors ἢ quintettes ἐκτάκτου μουσικοῦ ἐνδιαφέροντος, ἅτινα παραμένοντα πάντοτε νέα διαφέρουσι τόσο καταφανῶς ἐν τῷ συνόλῳ αὐτῶν τῶν ἔργων τοῦ Haydn, Mozart καὶ Beethoven ὡς ἐκ τῆς ποιητικῆς των φύσεως. Ἐξιδανικῶν δὲ μετὰ σπανίας ἀληθῶς χάριτος καὶ ἀνυποκρίτου ἀφελείας, ὅτε μὲν τὰς θειοτέρας τῶν ἀπολαύσεων τοῦ οἰκογενειακοῦ βίου, ὅτε δὲ τὰς θειοτέρας μελαγχολίας τῆς καθημερινῆς ζωῆς μας, ἐπιδιώκει καὶ ἐν αὐτοῖς ἔτι τοῖς συμφωνικοῖς ἔργοις ἐκ τῆς ἰδίας πηγῆς τῶν αἰσθημάτων νὰ ἀντλήσῃ τὴν ἐμπνευσιν αὐτοῦ.

Πνεῦμα ἐκτάκτως ἀνεπτυγμένον, καρδία εἰς τοὺς κόλπους τῆς ὁποίας ἦτο βαθύτατα ἐρριζωμένη ἢ λεπτοτέρα ἀντίληψις τοῦ ὄραίου καὶ ἥς ἢ ὑπέρομετρος ἀδαισθησία ἐν ἀδιαλείπτῳ ἐνεργητικότητι διέσπειρε πάντοτε περὶ ἑαυτὴν τὴν

γρηθείαν τῶν ἡδονικῶν ψυχικῶν συγκινήσεων, παραμένει ἀείποτε ὁ κατ' ἐξοχὴν ποιητῆς ἐν τῇ τέχνῃ τῶν ἤχων. Τυχῶν ἐγκυκλοπαιδικωτάτης μορφώσεως καὶ μὴ ἀσχοληθεὶς ἀρχικῶς περὶ τὴν μουσικὴν εἰμὴ ἐρασιτεχνικῶς καὶ μόνον, προωρῖζετο ὑπὸ τῆς ἰσχυρογνώμονος τῶν οἰκειῶν του θελήσεως διὰ τὴν νομικὴν ἐπιστήμην, διό, ὅτε ὁ δαίμων τῆς μουσικῆς ἐξ ὀλοκλήρου καταλαβὼν αὐτὸν ἐρριψε διὰ παγτὸς δέσμιον πλέον εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς Τέχνης ἐκείνης, ἦν βραδύτερον τοσοῦτον ἐμελλε νὰ δοξάσῃ διὰ τῶν δημιουργημάτων αὐτοῦ, εὐρέθῃ μοιραίως πρὸς κυκεῶνος τεχνικῶν μειονεκτημάτων, ἅτινα ἢ περιωρισμένη μόρφωσις παρὰ τὴν πατρικὴν ἐστὶν εὐλόγως ὡς φυσικὸν ἐπακολούθημα ἐπέφερε μεθ' ἑαυτῆς. Πρώτη του σκέψις ὑπῆρξε τότε νὰ ἀφερώσῃ τὴν εὐγενῆ του ὑπαρξίν εἰς τὴν δεξιότατην μὴ προπαιδευθεὶς ὅμως προσηκόντως κατὰ τὴν νεανικὴν του ἡλικίαν διὰ τὸ στάδιον τοῦτο καὶ ἐννοῶν νὰ βαδίσῃ στεροῶ τῷ βήματι πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς φλογερᾶς αὐτοῦ ἐπιθυμίας, μὴ ὑποχωρῶν οὐδὲ κατ' ἐλάχιστον πρὸ τῶν ἀνυπερβλήτων πλέον δυσχερειῶν τῶν καθαρῶς τεχνικῶς σπουδῶν αἵτινες πρὸς τοῦτο ἀπητοῦντο, δὲν ἤργησεν ἐν τῇ ἀνίσφ ταύτῃ πάλῃ ἀκαταδαμάστου θελήσεως καὶ ἀνθρωπίνης ἀτοχῆς νὰ αἰσθανθῇ τὰς ἀσθενεῖς αὐτοῦ μυϊκὰς δυνάμεις ἐκλιπούσας. Ἀπελπίσας καὶ μὲ ψυχὴν συνετριμμένην ὑπὸ τὸ κράτος ζωφερᾶς ἀπαισιοδοξίας ἐπιλαμβάνεται ἔκτοτε μετὰ σπανίας δξυνοίας τῆς κριτικῆς, ἐν τῷ στίδιῳ τῆς ὁποίας τοσοῦτον ἐπὶ δευδερεκίᾳ τῇ θαυμαστῇ διαδυστικότητι πάντοτε διεκρίθη, μὴ συνθέτων εἰμὴ κατὰ τὰς ὥρας τῆς σχολῆς του ἀριστοτεχνικὰ πρωτοτυπίας, ὧν ἢ βαθύνοια τῆς συλλήψεως καὶ ἢ χαρακτηριστικωτάτη ἀτομικότης ἐν τῇ ἀποδόσει προδύκασαν εὐθὺς ἀμέσως τὴν εὐμενῆ προσοχὴν τῶν ἀληθῶν τῆς τέχνης θεραπόντων. Ἐνθαροῦνθεις οὕτω κατὰ τι ἐκ τῆς ἀνεπίστου ταύτης μετατροπῆς τῆς μέχρι τοῦδε καταδρομῆς τῆς τύχης αὐτοῦ, ἀπεφάσισε νὰ ἀπολυθῆσιν ἐλευθέρως τὴν ὀρμητικὴν πτῆσιν τῆς φαντασίας αὐτοῦ ἐν τῷ μέσῳ τῶν χρυσῶν τῆς νεότητός του πόθων, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ σταδίῳ τούτῳ ὑπέρομετρον προσπάθειαν ἔδει νὰ καταβάλλῃ ἢ εὐγενῆς ἐκείνη ὑπαρξίς, ὅπως κατορθώσῃ νὰ καταστή τὸ κατὰ δύναμιν κύριος τῶν μέσων ἐκείνων τῆς ἐκφράσεως τῶν διανοημάτων αὐτοῦ, ἅτινα κατὰ τοὺς πρώτους τῆς νεότητος χρόνους τοσοῦτον ἀσυναίσθητως εἶχε παραμελήσει. Καὶ τὸ ἔργον αὐτοῦ προδίδει καταφανέστατα τὴν ἐσωτερικὴν αὐτῆν πάλῃ, καὶ ἐνίοτε τόσο ἀνισον καὶ ὅμως πάντοτε τοσοῦτον πεισματώδη, καὶ αἱ μελωδικαὶ αὐτοῦ ἐμπνεύσεις ὅσον καὶ ἂν εἴνε ἀβίαστοι καὶ πρωτότυποι, ὅσον καὶ ἂν ἐπιβάλλονται διὰ τῆς χαρακτηριστικωτάτης ἀτομικότητος των, δὲν εἴνε ἐν τούτοις πάντοτε τελείως

ἀπηλαγμένοι κοινῶν τινων χαρακτηριστικῶν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, καὶ αὐτὸς ἔτι ὁ ὄρθμος αὐτῶν, ὁ ἀείποτε νέος καὶ μετὰς περικλιωτῶν συνδυασμῶν καταπονεὶ συγγάμις διὰ τὴν κατάχρησιν τῶν συγκεκριμένων μορφῶν, εἰς τὰς οποίας τόσον ἀρέσκειται. Ἀλλὰ ποῖος διδάσκαλος συνεκέντρωσεν ἐν ἑαυτῷ τὴν ἀπόλυτον τελειότητα, ἢ ποῖον ἀριστούργημα τέχνης εἶνε σήμερον τελείως ἀπηλαγμένον καὶ τῶν ἐλαχίστων μειονεκτημάτων; Ποιητῆς τῶν μᾶλλον ἐμπνευμένων, μουσικὸς τῶν ἀρίστων διὰ μέσον τῶν αἰῶνων περιέβαλεν ὁ Schumann μὲ ἀπαράμιλλον ἀληθῶς χάριν τὴν ἐστίαν τοῦ καθημερινοῦ μὴς βίου καταναγάσας διὰ τῆς ὑπερμέτρον εὐαισθησίας τῆς εὐγενοῦς του φύσεως τὸ παν-

(Κατὰ τὸν Kufferath)

τοτεινὸν εἰδύλλιον καὶ αἰώνιον ἐλεγεῖον τῆς ζωῆς.

Μετὰ τὸν Mozart καὶ τὸν Beethoven ἐδώρησε νέαν ὄλως ζωὴν, ἀφάνταστον εἰσέτι εἰς τὴν τέχνην, δι' αὐτῶν τῶν θερμότερων καὶ ἀγνοτέρων παλμῶν τῆς ἰδίας αὐτοῦ καρδίας, μετὰ παρελευσιν δὲ πλέον τοῦ ἡμίσεως αἰῶνος ἰδοὺ δι' παραμένει ἐν τῇ πρώτῃ πάντοτε σειρᾷ τῶν καλλίστων τῆς Τέχνης μας διδασκάλων, εἰς οὓς ἐπετράπη ἄλλοθεν νὰ ἐξαρθῶσι μέχρι τῶν ὑψίστων ἐκείνων κορυφῶν, εἰς ἃς ποτε κατώρθωσε νὰ προσπελάσῃ τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα, παραμένων ἀείποτε ἀπαράμιλλος παρὰ τὸ πλεονεχὸν τοῦ Schubert καὶ Chopin.

ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΖΑΖΗΣ

ΚΑΛΙΤΕΧΝΗΣ ΚΑΙ ΚΑΛΑΙΣΘΗΤΟΣ

Δὲν πρόκειται ν' ἀνοίξωμεν καλλιλογικὴν συζήτησιν ἐπὶ τῶν ἀνωτέρων λέξεων, διότι ἀρκετὰ ἐγράφησαν, ὥστε νὰ περιτεύῃ ἡ ἰδική μας γνώμη.

Παραδεχόμεθα καὶ

τὴν γνώμην ἐκείνων, οἱ ὅποιοι πρεσβεύουσιν δι' τὸ καλλιτεχνικὸν talent καὶ τὸ καλαισθητικὸν coup d'oeil εἶναι ἔμφυτα, ὡς ἐπίσης δὲν ἀντιτείνωμεν εἰς τοὺς ἰσχυρίζομένους ὅτι ἡ ἐπικτητος καλλιτεχνία δευνομένη διὰ τῆ ἐπιστήμης καὶ τῆς ἀσκήσεως συναγωνίζεται τὰ ταλέντα καὶ μάλιστα νικηφόρος, ἀλλὰ τότε πρέπει νὰ προὑπάσχῃ ἡ ἰδιάζουσα καλαισθησία, χρησιμεύουσα ὡς φανταστικὸν modèle εἰς τὴν ἐξατεροικευσιν τῆς Καλῆς Ἰδέας.

Διαφωνοῦμεν ὁμοῦ εἰς τοὺς παραδεχομένους ὅτι τῶν εἰδικῶν καλλιτεχνῶν ἡ καλαισθησία εἶναι ἀλάνθαστος ἐπὶ τῶν γενικῶν ζητημάτων καὶ ὡς παράδειγμα ἀναφέρομεν τὸ ἐν τῇ οἰκονομίᾳ τῆς ζωῆς καλλιτεχνικὸν ἀπέριττον, τὸ ὁποῖον, ἔστιν ὅτι, καταντᾷ εἰς καλλιτεχνικὰ χάλια.

Μὴ λησμονῶμεν ὅτι ὁ καλλιτέχνης Michelangelo Buonarrotti ὁ τόσον ἀρεσκόμενος εἰς τοὺς στίχους τῆς φίλης του Victoria Kollonna, δὲν ἐξεφράζετο ἐνθουσιωδῶς περὶ τῶν ἄλλων ποιητῶν καὶ ὅτι τὴν εἰς τὰ θέατρα μετάβασιν ἐθεώρει ἀπόλειαν χρόνον.

Οἱ εἰδικοί καλλιτέχνη εἰσὶν μὲν ἐξιδανικευμένην τὴν καλαισθησίαν τοῦ εἶδους των, δύνανται ὁμοῦ νὰ ὑστερῶσι κατὰ πολὺ εἰς τὰ γενικὰ ζητήματα καὶ διὰ τοῦτο εἰς τὴν κριτικὴν τῶν Καλῶν Τεχνῶν δὲν ἀποκλείονται ἀνθρωποὶ ἀδαεῖς μὲν περὶ αὐτάς, οὐχ' ἦντο ὁμοῦς τὴν ἰδέαν τοῦ Καλοῦ ἀνεπτυγμένῃν ἔχοντες.

Γεννᾶται λοιπὸν τὸ ζήτημα, πῶς δυνάμεθα νὰ καλέσωμεν τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος ἰδιαιτέρως οὐδεμίαν τῶν Μουσῶν ἐγνώρισεν, οὐχ' ἦντο ὁμοῦς, ἰστάμενος πρὸ αὐτῶν, τὰς περιεργάζεται ψυχραίμως τόσον καλά, ὥστε καὶ ἡ λεπτομερεστέρα καλλιτεχνικὴ γραμμὴ νὰ μὴ τοῦ διαφεύγῃ. Πῶς ἐπίσης δυνάμεθα νὰ καλέσωμεν τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος οὐδεμίαν σχέσιν πρὸς τὸν χροστίηρα ἔχων, μεταρροῖται ἐπὶ τῇ θῆρ μιᾶς ὥραίας δύσεως ἢ ἐνὸς ὥραίου τοπίου, καὶ ἀπὸ στόματος τοῦ ὁποῖου, δύνασθε ν' ἀκούσῃτε συγκριτικὴν παρατήρησιν περὶ τοῦ Καλοῦ ἢ μὴ ἐνὸς προϊόντος τῆς σμίλης;

Καλλιτέχνην ἢ Καλαίσθητον;

Ἐχομεν τὴν κυριολεξίαν τῶν λέξεων ὅτι ὄψιν καὶ παραδεχόμεθα ὅτι ἡ καλλιτεχνία προὑποτίθησι τὴν παραγωγὴν τοῦ Καλοῦ, ἐν ᾧ ἡ Καλαισθησία τὴν τοῦ Καλοῦ ἀντίληψιν, ἀλλὰ δὲν εἴμεθα τῆς γνώμης ὅτι τὰ προϊόντα τοῦ καλλιτέχνου πρέπει νὰ περιορίζωνται εἰς τὰς Καλὰς Τέχνας μόνον, πέραν δὲ τούτων νὰ σβύνη πᾶς χαρακτηρισμὸς καλλιτέχνου.

Ὁ πραγματικὸς καλαίσθητος σχεδὸν πάντοτε εἶνε καλλιτέχνης εἰς τὰ βιωτικὰ του ἔργα καὶ ἀρκεῖ νὰ τὸν παρακολουθήσῃ τις, ἵνα ἀντιληφθῇ δι' ἅσάν του ἤρᾳξιν, πᾶσαν τὴν ἐπιχείρησιν διέπει καλλιτεχνικὸν πνεῦμα. Δὲν συμβαίνει ὁ-

μὸς ταῦτο καὶ εἰς τοὺς καλλιτέχνας τοὺς εἰδικῶς ἀπησχολημένους εἰς τὰς Μούσας, διότι παρακολουθῶν τις αὐτοὺς βλέπει δι' πέραν τῆς σμίλης ἢ τοῦ χροστίηρος, ἀμεριμνησία τελεία διέπει τὸ Γενικὸν Καλὸν τῆς κοινωνικῆς των ἐξελίσεως.

Κ. ΜΠΑΚΟΥΡΟΣ

ΤΟ ΝΕΟΓΕΝΝΗΤΟΝ

ΥΠΟ ΕUGÈNE BOULET

ΑΠΟ ΤΗΝ ΦΥΣΙΝ

ΦΘΙΝΟΠΩΡΙΝΗ ΕΣΠΕΡΑ

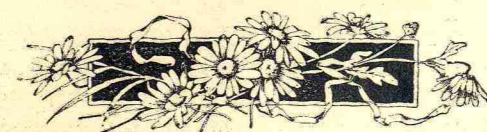

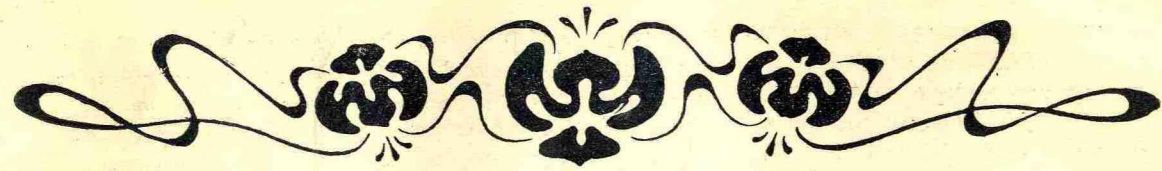
ΝΩ ὁ ἥλιος κρύπτεται ὀπισθεν τοῦ δάσους, ὁ πυκνὸς τῆς νυκτὸς πέπλος ἀρχίζει ἤδη παντοῦ νὰ ἀπλοῦται, ἀφίνων μόνον νὰ φαίνηται τῆς ἐσπέρας τὸ ἐκ παγεροῦ ψύχους, ὑπέρευθρον τοῦ Οὐρανοῦ χρῶμα, βαθμιαίως ἀφανιζόμενον. Ἡ Παρυφή τοῦ δάσους ἀντηχεῖ καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν ἀπὸ τὸ κελάδημα τῶν πτηνῶν τὰ ὁποῖα ψάλλουσι μελωδικῶς τὸν ἐσπερινὸν πρὸς τὸν ἥλιον ὕμνον· διὰ τελευταίαν φορὰν κελαιοῦσι τὴν

ἐσπέραν ταύτην, μίαν σειρά φθόγγων ἀντηχεῖ φεύγει, διατρέχει ὅλην τὴν παρυφήν, ἔπειτα σβύνει.

Ἀκόμη μία κραυγὴ ἀκούεται καὶ τὸ πᾶν σιωπᾷ. εἶναι πλέον νύξ. Εἰς τὴν καταχνίαν τῆς ἐσπέρας ἀκούει τις μόνον τὰ ρυθμικὰ κτυπήματα τῶν πτερυγῶν τῶν πτηνῶν τὰ ὁποῖα πετώντα φοβισμένα ἐπὶ τῶν κλάδων ὅπως ἀναπαυθῶσιν, προξενουῖσιν θόρυβον παραγόμενον ἀπὸ τὰ πίπτοντα κατὰ γῆς ξηρὰ φύλλα.

Τὸ ἀγνωστον, τὸ μυστηριώδες, ὁ ἀμφίβολος τρόμος τῶν ἐκ τῶν πέριξ δένδρων ἐμφανιζόμενων σχημάτων ἐγείρεται πανταχόθεν· καὶ δὲν ἀκούει τις ἄλλο τι ἢ τὴν ὑπόκωφον τῶν σαρκοφάγων πτησιν τὰ ὁποῖα πίπτοντα ἐπὶ τῶν κορμῶν τῶν δένδρων, κρῶζουσι τὸν ὕμνον τῆς ζοφώδους τοῦ χάους Νύμφης.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΥΨΗΛΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΑΛΟΥ ΕΝ ΤΗ ΤΕΧΝΗ

Ὁ Βίκτωρ Ουγγρὸς ἐν τῇ πραγματείᾳ του. « Τὸ βιβλίον καὶ τὸ οἰκοδόμημα. » (Le livre et l'édifice) συμπεραίνει ὅτι τὸ βιβλίον ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς χρόνοις ἐφόρευσε τὸ οἰκοδόμημα, ἐξήλειψε δηλ. τὴν ἀρχιτεκτονικὴν, ἥτις ἐπῆρξεν ἡ μήτηρ τῶν ὠραίων τεχνῶν. Ἡ διάνοια δεσπόζει κατ' αὐτὸν σήμερον καθόλου τοῦ πνευματικοῦ βίου τοῦ ἀνθρώπου, τὸ δ' αἴσθημα ὅπερ ἀνύψωσε καὶ ἐκάλλυψε τὸν βίον τῶν ἀρχαίων λαῶν καὶ τῶν Ἑλλήνων ἰδίᾳ, παραμελεῖται ὅλως καὶ ἀπορροεῖ. Οὐδὲν δημόσιον ἢ ἰδιωτικὸν οἰκοδόμημα εὗρισκε καλὸν ὁ Ουγγρὸς ἐν Παρισίοις καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις μεγαλοπόλεσιν, ἀλλὰ πάντα ὅσα ἤξουσιν ὅτι φθορομήθησαν κατὰ τοὺς κανόνας τῆς ἀρχιτεκτονικῆς παρέβαλλε πρὸς ὑπερμεγέθη καὶ λιπόσαρκα σώματα, ὧν ὁ σκελετὸς διαγράφεται ἀκριβῶς καὶ λεπτομερῶς διὰ γραμμῶν ἀδρῶν καὶ καταφανῶν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας αὐτῶν. Ὁ σχεδιάσας αὐτὰ ἀρχιτεκτωνῶν ἦτο μᾶλλον οἰκοδόμος, μηχανικὸς, οὐχὶ ὅμως καὶ καλλιτέχνης. Τὸ οἰκοδόμημά του παρήγαγεν οὐχὶ κατὰ τὰς ἐμπνεύσεις τοῦ καλλιτεχνικοῦ δαιμονίου του ἀλλὰ κατὰ τὰς ὑπαγορεύσεις τῆς γεωμετρίας καὶ τῆς μηχανικῆς, καὶ οὐδέποτε ἀπὸ τῶν χειρῶν του ἀφῆκε τὸν διαβήτην καὶ τὸν κανόνα. Τοιαύτη πράγματι εἶνε τοῦ συγχρόνου ἀρχιτέκτονος ἡ κατάσταση, ἀπὸ τῆς ὁποίας ἤρξατο κατὰ μικρὸν ἢ ἀτομαχοῦνται ἀφότου τὰ ἀριστοτεχνήματα τῆς ἐλληνικῆς ἀρχιτεκτονικῆς μετέωρα βαθυτέρον καὶ ἐπιμελέστερον ἀποκαλύπτουσιν εἰς προνομίους διανοίας τὸ μυστήριον τοῦ μεγαλείου καὶ τοῦ ἀνεπίπτου κάλλους αὐτῶν.

Ἡ οἰκοδομικὴ διὰ τῆς μηχανικῆς καὶ τῆς χρήσεως τοῦ σιδήρου ἐν αὐτῇ ἀπέβη καταπληκτικὴ ἐν τῷ σιδηρῷ πύργῳ Ἐφέλ καὶ ἐν ἄλλοις μεγάλοις ἔργοις, αἵτινα παρήγαγον αἱ ἀνάγκαι

τοῦ νεωτέρου βίου τῶν ἐθνῶν· ἀλλ' οὐδὲν ἐν αὐτοῖς ὑπάρχει καλὸν οὐδ' ὑψηλὸν ἴσως.

Οὐχ' ἦντιν, καίτοι τὸ βιβλίον ἐξασκεῖ μετίζον ὁμημέροι κράτος ἐπὶ τὸν πνευματικὸν βίον τῆς ἀνθρωπότητος, ἀπὸ τῆς ἐμβρυοῦς μελέτης καὶ ἐρεῦνης τῶν ἀρχαίων μνημείων ἤρξαντο ἡδη ἐμπνεύμενοι οἱ σύγχρονοι ἀρχιτέκτονες· καὶ μᾶλλον προσηγμένοι καὶ εὐημεροῦντες λαοὶ αἰσθανόμενοι τὴν ἀνάγκην ὑψηλῶν καὶ ἐπαραγῶν θεαμάτων, οἷα μόνη παρέχει ἡ ἀληθῆς τέχνη.

Οἱ νεώτεροι Ἕλληνες διατελοῦντες ὑπὸ τὸ δυσβάστακτον βῆρος μεγάλης ἐθνικῆς ὑποχρεώσεως καὶ ἠραγκασμένοι νὰ παλαίωσι πρὸς καινοφανεῖς ἀνταγωνιστὰς καὶ ἄρπαγας τῆς μεγάλης προγονικῆς κληρονομίας ἡμῶν δὲν ἔχομεν ἴσως τὸν προσωποῦντα καιρὸν ὅπως καλλύνωμεν τὸν βίον ἡμῶν διὰ τῶν δώρων τῆς Τέχνης, ἢν οἱ ἡμέτεροι πρόγονοι ἀνήγαγον εἰς τὴν μεγίστην ἀμύνην αὐτῆς ἀφοῦ καὶ αὐτοὶ πρῶτον εἶχον ἀνέλθει εἰς μέγαν βαθμὸν ὑλικῆς καὶ πνευματικῆς εὐημερίας καὶ προόδου.

Πρὸς ζήτησιν καὶ εὕρεσιν τοῦ καλοῦ ἀπαιτεῖται βεβαίως τοῦ πνεύματος ἀνεπιεῖς ἀπὸ τῶν παντοίων δοληρῶν σκέψεων τῶν ἐπιτακτικῶν ἀναγκῶν, αἱ συνεπάγεται ὅτε προσωπικὸς καὶ ὁ ἐθνικὸς βίος, ἵνα δυναθῇ ἢ ἀναθάλη τὸ αἴσθημα καὶ ὡς μέλισσα πετομένη ἀπὸ ἀνθους εἰς ἀνθος ἐν τῷ λειμῶνι τῆς φύσεως ἢ ἀναζητήσῃ τὸ νέκταρ καὶ παρασκευάσῃ τὸν κηρὸν καὶ τὸ μέλι δι' οὗ θὰ τρέφῃται ἡ διάνοια καὶ ἡ φαντασία τοῦ ἀτόμου καὶ τοῦ λαοῦ ἅπαντος.

Τοῦτο εἶνε ἀληθὲς διὰ τοὺς ἄλλους λαοὺς, δι' οὓς ἡ τέχνη εἶνε προῖον ξένον καὶ ἀπίσκατον οὐχὶ δ' ὅμως καὶ εἰς ἡμᾶς, οἵτινες καὶ τὴν τέχνην ὀφείλομεν νὰ θεωρῶμεν ὡς τὸ μέγιστον προγονικὸν κληροδοτήμα μεθ' ὅλου τοῦ ἄλλου ἐθνικοῦ μεγαλείου, ὅπερ πρέπει νὰ εἶνε παντὸς τοῦ βίου καὶ τῆς δράσεως ἡμῶν ὡς ἀτόμων καὶ ὡς ἐθνους ὁ κύριος καὶ τελικὸς σκοπός· πῶς δὲ θὰ δυναθῶμεν νὰ καταστήσωμεν εἰς αὐτὸν ἄνευ τοῦ μεγίστου πρὸς τοῦτο παράγοντος, τῆς τέχνης, ἥτις ἀποτελεῖ τὴν μεγίστην καὶ λαμπροτάτην ὄψιν τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν δόξης;

Εἰσὶ γνωστὰ ὅσα περὶ τοῦ μεγαλείου καὶ τῆς

ἀποστολῆς τῆς τέχνης εἶπον ἄνδρες μεγαλοφρονεῖς, οὓς μέχρι τῶν μυχαιοτάτων τῆς καρδίας καὶ τοῦ πνεύματος αὐτῶν συνεκίνησε καὶ κατέθελε τὸ ἔκπαυλον κάλλος καὶ τὸ δυσθεώρητον μεγαλεῖον αὐτῆς.

Ἐψηλὸν λέγομεν πᾶν θέαμα ὅπερ διασεῖε σφοδρῶς τὴν ψυχὴν ἡμῶν καὶ συναρπάξει ὡς ἀπλοῦν τὸν τε ἀπολίτιστον καὶ τὸν πεπολιτισμένον, προήλθε δὲ τοῦτο ἐκ τῶν σπλάχνων τῆς φύσεως, ἐκπηγάξει ἐξ αὐτῆς τῆς θεότητος καὶ διὰ τοῦτο εἶναι ἀπόλυτον καὶ ἀφθαρτον.

Πρὶν ἐπιφανῆ ὁ ἄνθρωπος ἐπὶ τῆς γῆς, ὅτε αὐτὴ διατέλει ἐν διηρεκῇ ταραχῇ καὶ ἀναστατώσει παρεῖχε τὸ θέαμα τοῦ ὑψηλοῦ οὐχὶ δ' ὅμως καὶ τοῦ καλοῦ τὴν εἰκόνα.

Τὸ καλὸν ἐνεφανίσθη ἐν τῷ κόσμῳ μετὰ τοῦ ἀνθρώπου, ὅτε τὸ τελειότατον τοῦτο δημιουργήμα διὰ τὴν τάξιν, τὴν συμμετρίαν καὶ τὴν ἁρμονίαν ἐξῆλθεν εἰς τὸ φῶς ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ Ὑψίστου ἐκδηλωμένον κατὰ τρόπον θαυμαστόν.

Ἐνῶ τὸ ὑψηλὸν ὑπάρχει καὶ εἰς τὸ χάος καὶ εἰς τὴν φρίκην, τὸ καλὸν μόνον εἰς τὴν τάξιν, τὴν ἁρμονίαν καὶ τὴν συμμετρίαν δύναται νὰ νοηθῇ. Τὸ ὑψηλὸν διασεῖε σφοδρῶς τὴν ψυχὴν ἡμῶν, ἐνῶ τὸ καλὸν ἐπισπᾶται αὐτὴν πρὸς καὶ εὐαρέστως.

Πάντες φέρομεν ἐν ἡμῖν αὐτοῖς ἔμφυτον αἴσθημα τοῦ δικαίου, τὴν συνείδησιν, καὶ πάντες ἐκ γενετῆς φέρομεν μυστικὴν τινα θεωρίαν τοῦ καλοῦ, τὸ ἰδανικόν. Εἶνε μὲν τοῦτο σκοτεινὸν εἰς τοὺς πλείστους τῶν ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐξεγείρεται σαφηνίζεται, ἅμ' ὡς ἐμφανισθῆ εἰς αὐτοὺς τὸ καλόν. Μέγας δὲ λέγεται καὶ εἶνε καλλιτέχνης ὅστις φέροι ἐν εαυτῷ τὴν ἰδέαν τοῦ καλοῦ, καὶ εἰς πᾶν αὐτοῦ βῆμα καλλύνει πᾶν ὅτι θίξῃ καὶ φρενίσῃ πᾶν ὅτι συναρτᾷ.

Ἐπίστευσαν καὶ ἐδίδαξαν τινες ὅτι ἡ ἰδέα τοῦ καλοῦ εἶνε δημιουργήμα τοῦ πνεύματος τοῦ ἀνθρώπου, ὅπερ συγκροῖτον ἀτελεῖ ὄντα καὶ ἀφαιροῦν ἐκάστου τὰς ἐλλείψεις φθάνει εἰς ἀπόλυτον τινα ἐντέλειαν. Οὕτω, λέγουσιν, ἀπεικόνισεν ὁ Ζεῦξ τὴν Ἑλένην, ἐνώ-

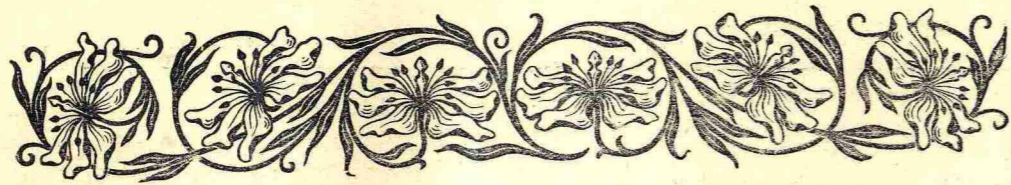
σας δηλ. τῶν καλλιτέρων γυναικῶν τοῦ Ἀκράγαντος τὰ σποραδικὰ κάλλη, ταύτης μὲν τὰ κομψὰ ὄντα, ἐκείνης τὰ στρεπτά καὶ κοράλλινα χεῖλη, ἄλλης τὴν εὐθύγραμμον καὶ περικαλλῆ ὄντα, ἄλλης τὰς τοξοειδεῖς ὀφρῦδας καὶ ἄλλης τοὺς ἀμυγδαλωτοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ τὰς θυσοανωτὰς βλεφαρίδας καὶ ἄλλης ἄλλην μερικὴν καλλονήν. Τίς ὅμως καὶ μικρὰν ἔχων πεῖραν δὲν φαντάζεται ὅτι τὰ κατὰ μέρος καλὰ συνεννοούμενα δύνανται ἢ ἀποτελέσωσι καὶ τερατώδες τι σύνολον, ἄνευ προεσηματισμένης ἰδέας περὶ τούτου ἢ ἐκεῖνου τοῦ καλοῦ πρὸς ἐκλογὴν καὶ ἂν μὴ ὁ καλλιτέχνης ἠσθάνετο πῶς ταῦτα ἁρμομονίως νὰ συνεννώσῃ; Τοῦτο δὲ τὸ αἴσθημα λαμβάνει οὗτος ἐκ τῆς συνειδήσεως, ἐν ἣ ἐδρεύει τὸ καλὸν ἢ ἰδέα καὶ ἥτις ἀναμφιβόλως εἶνε μυστικὴ τις ἀνάμνησις τῆς ἀρχικῆς χάριτος τοῦ ἀνθρωπίνου γένους.

Εἶπομεν ἀνωτέρω ὅτι ὁ κληρὸς τοῦ ἀνθρώπου εἶνε τὸ καλόν, σπανίως δὲ οὗτος ὑπερβαίνει τοῦ καλοῦ τὰ ὅρια καὶ προσεγγίζει τὸ ὑψηλόν, ὅπερ ἐκτὸς καὶ ὑπεράνω του κεῖται. Εἰς τοῦτο φθάνει διὰ πηδήματος τεραστίου καὶ ὠνούμενος ὑπὸ δυνάμεως ξένης καὶ ὑπερφυσικῆς. Τὸ καλὸν εὐρίσκομεν διὰ τῆς ζητήσεως, τὸ ὑψηλὸν συναρτῶμεν αἴφνης καὶ παρὰ προσδοκίαν, καὶ διὰ τοῦτο ἐκπλήττει ἡμᾶς ὁσάκις ἐμφανίζεται εἰς τὰς τέχνας. Ἡ ἀρχιτεκτονικὴ, ἡ γλυπτικὴ καὶ ἡ γραφικὴ ἐπειδὴ τὴν ὑπαρξίν ἔχουσιν ἐν τῇ μορφῇ καὶ ἐντὸς τῶν ὁρίων ταύτης εἶνε δεδεδεσμενίαι, γίνονται ὑψηλαὶ μόνον ὅταν δυναθῶσιν ἢ ἀποτυπώσωσιν ἐπὶ τῶν ἔργων ἰδέαν τινα.

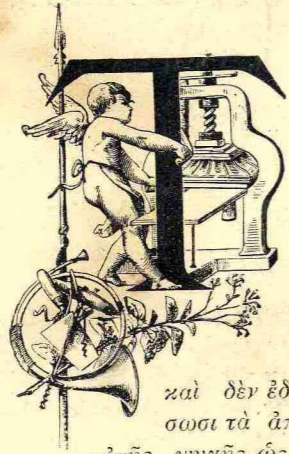
Ἐν τῇ γλυπτικῇ καλοῦσιν ὑψηλὰ τὰ ἔργα ὧν τὸ κάλλος εἶνε τοσοῦτον μέγα, ὥστε εἶνε ἀπόλυτον, αἰώνιον, πανταχοῦ καὶ πάντοτε θαυμαστόν ἢ δ' ἀρχιτεκτονικῇ ὑφοῦνται πρὸς τὸ ὑψηλόν, ὅταν παραλιποῦσα πᾶσαν διακόσμησην ὑπομνήσκῃ διὰ τῶν ἔργων τῆς τὰ μεγάλα θεάματα τῆς φύσεως, καὶ διὰ τῆς ἐκμετρίας τῶν ἀναλογιῶν αὐτῆς διεγείρῃ ἐν ἡμῖν τὸ αἴσθημα τοῦ ἀπίρου. Ὡς σαφῶς κατανοῶμεν ἐπὶ τὰ μεγάλα καὶ ὄντως ὑψηλὰ μνημεῖα τῆς ἀρχαιότητος καὶ τοῦ μεσαίωνος.

ΚΑΤΑΛΑΝΟΣ

Η ΕΡΩΤΙΚΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΜΠΕΤΟΒΕΝ

ΕΛΕΥΤΑΙΩΣ μερικοί ξένοι συγγραφείς φιλόλογοι και μουσικοί εύρον την περίστασιν ἐλίχαιρον να ἀσχοληθῶσι με τοὺς ἔρωτας τοῦ μεγάλουμουσουργου καὶ δὲν ἐδίστασαν να παραβιάσωσι τὰ ἀπόκρυφα τῆς μεγάλης αὐτῆς ψυχῆς ὡς να ἐπιχειρήσωσι να τὴν ἐρευνήσωσι να τὴν ἀνατάμωσι καὶ να τὴν παραθέσωσι εἰς τὴν ἀκόρεστον περιέργειαν τοῦ κοινοῦ.

Οὐδείς θὰ ἦτο δυνατόν να φαντασθῆ ἕνα Μπετόβεν ἐρωτευμένον παραφόρως, παιδαριωδῶς. Διότι μόνον αἱ ὑπέροχοι συνθέσεις του, αἱ μεγαλοπρεπεῖς του συνάται ἦσαν γνωσταὶ καὶ πάντες ἠρκοῦντο εἰς αὐτὰς καὶ εἰς τὰς εἰκόνας του ἢ εἰς τὰ ἀγαλματά του τὰ πωλούμενα ὑπὸ τῶν διαφόρων ἐμπόρων.

Ἐκ τοῦ ἰδιωτικοῦ του βίου πολὺ ὀλίγα ἦσαν γνωστά, ἔκ τινων ἀνεκδότων ἢ διηγήσεων τῶν οικείων του, αἱ αἰσθηματικά του περιπέτεια ὅμως ἦσαν τελείως ἀγνωστοί. Ἀρὰ πολὺ καὶ κατὰ μακρὰ διαλείμματα ἐγένοντο ἀποκαλύψεις τινες ἀσαφεῖς περὶ τῶν ἐρώτων του ἐπεξηγοῦσαι κάπως πολλὰς ἀπὸ τὰς μουσικὰς συμφωνίας του αἱ ὁποῖαι δὲν περιεῖχον ὅπως αἱ τοῦ Σοπὲν ἢ τοῦ Σούμαν προφανῆ αἰσθηματικὴν ἐξομολόγησιν.

Εἰς τὴν νεαράν του ἡλικίαν (κατὰ τὸ 1791) προώρως ἠσθάνθη τὴν ἀνάγκην τοῦ ἔρωτος καὶ πάντοτε ἦτο εὐαίσθητος εἰς τὰ θέλητρα τῶν νεανίδων τὰς ὁποίας ἐπλησίαζεν. Ἐπόθει ὄλας να ἀγαπήσῃ, καὶ ὄλων τὸ βλέμμα, τὸ μειδίαμα ἢ ὁμιλία ἐφλεγε τὴν καρδίαν του.

Ὅταν ἐσύγραφε παρὰ τῆ οἰκογενείᾳ Μπρόουνινγκ ἐγγνώρισε ἕνα χαριτωμένον ὄμιλον κορασίδων αἱ ὁποῖαι ἐτάραξαν τὴν γαλήνην του, μεταξὺ αὐτῶν ἦσαν ἡ Βαρβάρα Κώχ, ἡ Γιο-

βανίνα Δ' Ὀυράτ καὶ ἡ Ἐλεονώρα φὸν Μπρόουνινγκ πρὸς τὴν ὁποίαν ἐγραφε πολλὰς ἐπιστολάς διότι μόνον αὐτὴ κατώρθωσε να μετατρέψῃ τὸ ἀπλοῦν φιλικὸν του αἰσθημα εἰς πάθος σοβαρὸν. Βραδύτερον τῆ προτροπῆ τοῦ φίλου του Χάυδν ἐγκατέλειψε τὴν γενέθλιον πόλιν Μπὸν καὶ ἐγκατέστη εἰς τὴν Βιέννην ὅπου ἐγένετο ἀντεκείμενον προσοχῆς καὶ συμπαιδείας τῆς καλῆς κοινωνίας.

Τὸ 1800 μία μαθήτριά του ἡ μικρὰ κόμμησα Ἰουλιέττα Γκουϊτσάρδη κατώρθωσε να ἀναφλέξῃ τὴν καρδίαν τοῦ μεγαλοφυοῦς μουσουργου καὶ τὸν ἐνέπνευσε τὴν μεγαλοπρεπῆ σύνθεσιν τῆς συνάτας «ἐντὸ ντιῆζ μινόρε» «εἰς τὸ φέγγος τῆς Σελήνης». Ἡ ἤρημος μελωδία τῆς εἰς τὴν ἀρχὴν, τὸ μελαγχολικὸν τῆς ἀλλέγρο καὶ ἡ δραματικὴ ἔμφασις τοῦ ἐπιλόγου τῆς περιγράφουν ὄλον τὸν ἔρωτά του πρὸς τὴν μικρὰν Γκουϊτσάρδη «τὴν μαγικὴν παιδίστην» πρὸς τὴν ὁποίαν ἦτο ἀφιερωμένη.

Λέγεται δὲ ὅτι οὐδεμία ἐξ ὄσων ἠγάπησεν ὁ Μπετόβεν τὸν ἀντηγάπησε. Ἡ ἐξήγησις δὲν εἶνε εὐχερής, ἐπειδὴ ὁ Μπετόβεν ἦτο ἐστρατημένος ἐξωτερικῶν πλεονεκτημάτων τὰ ὁποῖα ἐλκύουν καὶ θίγουν τὸ γυναικῆριον πνεῦμα. Ἄλλως τε ἡ μεγάλη του ψυχὴ καὶ τὸ ἦθος τῆς ἐμπνεύσεώς του, τὸν ἀπεμάκρυνον πολὺ ἀπὸ τὴν ἀντίληψιν τοῦ κοινοῦ καὶ τὸν προσήγγιζαν εἰς τοὺς αἰθέρας.

Τρεῖς ἐπιστολαὶ του, ἀποτελοῦσαι ὅμως μίαν, ἐπειδὴ ἐγράφησαν κατὰ τρία διαλείμματα τὴν πρῶταν τὴν ἐπέραν καὶ τὴν ἐπομένην πρῶταν κάποιος Δευτέρας μηνὸς Ἰουλίου, ἀνεῦ ἡμερομηνίας καὶ ἀφιερώσεως, ἠγειραν συζήτησιν περὶ τοῦ εἰς ποῖαν ἀπευθύνοντο. Τελειαίως δὲ ἐξηκριβώθη ὅτι ἀπευθύνοντο πρὸς τὴν κόμμησαν Τερέζαν δὲ Μπρόουνσβικνέον ἔρωτα τοῦ Μπετόβεν κατὰ τὸ 1806, ὁ Σανταβουὰν δὲ ἰσχυρίζεται ὅτι εἰς τὴν σύνθεσιν «Appassionata» διαφαίνεται πιπῶς ἡ ἔκφρασις τῶν ἐπιστολῶν αὐτῶν.

Κατόπιν ζωηρὰν συμπάθειαν ἠσθάνθη διὰ τὴν βαρῶνην Δωροθέαν δὲ Ἐστμαν μεγάλην ἀοιδὸν καὶ ἐνδοσυνεμένην ἑομηγεύτριαν τῶν ἔργων του. Ἐπίσης διὰ τὴν δίδα Ἀντωνίνα Ἀδαμ-

πέργου καὶ διὰ τὴν κυρίαν Μαρίαν Μπιγκότ-Κικέ. Πρὸ πάντων ὅμως θεσμώτατα ἠγάπησε τὴν Τερέζαν Μαλφάτι, θεϊτικὴν κλειδοκρυβαλίττριαν λέγεται δὲ ὅτι ὁ Μπετόβεν τὴν εἶδε διερχομένην τῶν παραθύρων του ἀνέκραξεν: «μόνον ὁ ἔρωσ δύναται να καθιδύγῃ τὴν πικρίαν τῆς ὑπάρξεώς μου. Εἶθε να εὕρισκον ἐν αὐτῷ τέλος τὴν τρυφερότητα διὰ να συγκρατηθῶ εἰς τὸν δρόμον τῆς ἀρετῆς». Καὶ ὁ δεσμὸς αὐτὸς ταχέως συνετριβῆ καὶ ὁ ἀτυχῆς Μπετόβεν διαρκῶς ποθῶν τὸν συζυγικὸν βίον κατῆλθεν εἰς τὸν τάφον με ἀνικανοποίητον τὸν πόθον αὐτόν.

Τὸ 1810 ἔστρεψε τὴν συμπάθειάν του πρὸς τὴν χαριέσσα φίλην τοῦ Γκαίτς τὴν Μπετίνα

Μπρεντάνο ἡ ὁποία ὅμως δὲν τὸν ἠγάπησεν ἀρκουμένη να τὸν θαυμάζῃ καὶ να τὸν ἐννοῆ.

Τὸ τελευταῖον ἐρωτικὸν αἰσθημα τοῦ Μπετόβεν ἦτο ἡ ἀοιδὸς Ἀμαλία Σέβαλδ ἐκ Βερολίνου ἡ ὁποία τέσσαρα ἐτη βραδύτερον ὑπανδρεύθη τὸν δικαστικὸν σύμβουλον Κράουζε. Αἱ σχέσεις του δὲ μετ' αὐτῆς ὑπῆρξαν ἤρημοι ἀνευ βιαίων συναισθημάτων οὔτε ἐρωτικῶν θυελλῶν.

Καὶ ὁ μέγας ἐμπνευσμένος μουσουργὸς ἀναμνησκόμενος τῶν ἐρωτικῶν του περιπετειῶν ἐγραφε τὴν πλήρη ὑψηλῆς ἐμπνεύσεως συμφωνίαν «τὴν χαρὰν τῆς ζωῆς» εἰς τὴν ὁποίαν ὕμνει τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν χαρὰν.

(Ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ)

ΙΩ. ΞΑΝΘΑΚΗΣ

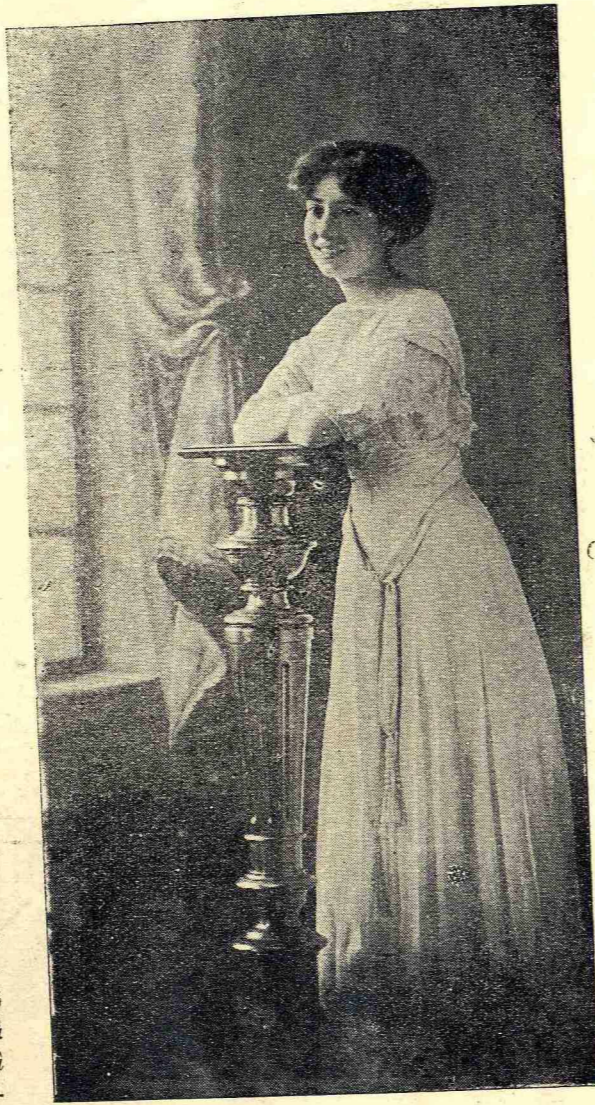
Η ΕΓΚΑΡΤΕΡΟΥΣΑ

ΥΠΟ L. MADRASSI

Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΦΙΛΗΜΑΤΟΣ

Τούτο δὲν εἶναι ὡς θὰ ὑπέθετέ τις παγκόσμιος ἔκφρασις ἀγάπης. Πολλοὶ ποτὲ δὲν πλησιάζουν τὰ χεῖλη των ὁ εἰς μὲ τὸν ἄλλον· ὑπάρχει μάλιστα εἰς πολλὰ μέρη τοῦ κόσμου συνήθεια οἱ ἄνθρωποι νὰ εὐρίσκουν περισσότερην εὐχαρίστησιν προσπίβοντες τὰς ... ὄνας ἢ συμπλησιάζοντες τὰ χεῖλη των. Εἰς τοὺς Εὐρωπαϊκοὺς λαοὺς τὸ φιλὶ εἶνε γενικὸν, πᾶσα ἐξωτερικὸς ἀγάπης, στοργῆς ἢ συμπαιδείας ἐκδηλοῦνται διὰ τρυφερῶν φιλημάτων. Μετέχει τοῦτο θαύματος καὶ μουσικίου, λέγει Γερμανικὸν τι ποίημα, διότι τὰ χεῖλη φιλοῦν ἐκεῖ ὅπου τὰ διευθύνει ἡ καρδιά. Πολλὰ καὶ διάφορα ἔχει τὰ ἐλατήρια λ. χ. εἰς ἐκδήλωσιν σεβασμοῦ φιλοῦμεν τὴν χεῖρα, εἰς ἐκδήλωσιν ὑποταγῆς τὰ ἄκρα τῶν φορεμάτων, εἰς ἐκδήλωσιν φιλίας τὰς παρειάς καὶ συμπαιδείας τὸ μέτωπον· ὁ ἔρωσ ὅμως μὲ ἡμικλείστους τοὺς ὀφθαλμοὺς, πλήρης μέθης μὲ πόθον ἄφωνον, κολλᾷ πυρέσσοντα ἐπὶ τῶν χεπέων φιλήματα φλογίζει καὶ κατευνάζει συγχρόνως, ἔρωτᾷ καὶ ἀπαντᾷ, δύναται νὰ συμφιλώσῃ δύο ὄντα, ὅπως δύναται καὶ νὰ φονεύσῃ ἐκ χαρᾶς ἢ καὶ νὰ ἐπαναφέρει εἰς τὴν ζωὴν νεκρᾶς καρδίας.

Δύναται νὰ διεγείρῃ δύο συναισθήματα, νὰ καταπραΰνῃ ἢ νὰ ἐξεγείρῃ ἀρκεῖ ἓνα τοιοῦτον διὰ νὰ ἐπαναφέρει τὴν γαλήνην καὶ τὴν ἡσυχίαν εἰς ἀνυπομονοῦσαν καρδίαν, ὡς ἐπίσης δύναται ν' ἀνάγῃ πυρκαϊάν καὶ εἰς τὴν πλέον ἔρημον... φύσιν. Ὡς ἡ ἔνωσις δύο ἠλεκτρικῶν ρευμάτων οὕτω καὶ ἡ ἀπλή πρόσσυσσις τῶν χεπέων δύναται νὰ φονεύσῃ καὶ ν' ἀναστήσῃ συγχρόνως, τί περισσότερον θέλετε νὰ κάμῃ; δὲν ὑπάρχει ὄχι εἰς τὴν μαγικὴν του δύναμιν εἶνε μυστηριώδης ἡ δύναμις τούτου ἢ ὑπάρχουσα ἀφ' ὅτου ἐγένετο ὁ κόσμος καὶ μέλλουσα νὰ διατηρῆται ἀκμαία ἐν ὅσῳ ὑπάρχουσι χεῖλη διατεθειμένα πρὸς τοῦτο.

ΜΑΡΓΑ ΚΑΣΤΡΙΩΤΟΥ
ΚΑΒΙΔΟΥΚΥΒΑΛΙΣΤΡΙΑ
DIPLOME DE VIRTUOSITE ΤΟΥ ΔΕΙΔΟΥ ΓΕΝΕΥΗΣ

ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΤΩΝ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΩΝ ΒΡΑΒΕΙΩΝ

Ἐνα ἀρκετὰ σπουδαῖον ζήτημα ἀνεκίνησεν ἡ «Ἐπιθεώρησις» τῶν Παρισίων. Ὁ συνεργάτης της κ. Δεκαροδὲλ ἐζήτησε τὴν γνώμη τῶν λογογράφων καὶ ποιητῶν περὶ τῶν Φιλολογικῶν βραβείων, εἴν εἶναι ὑπὲρ ἢ κατ' αὐτῶν. Ἐκ τῶν ἀποσταλειῶν ἀδρόων ἀπαντήσεων ἐξάγεται ὅτι οἱ μὲν μεγάλοι λογογράφοι εἶναι, σχεδὸν ὅλοι, ὑπὲρ αὐτῶν,

οἱ δὲ νέοι ποὺ μόλις ἀρχίζον τὸ στάδιόν των γραφῶντες εἰς μικρὰ περιοδικὰ καὶ τοὺς ὁποίους περισσότερον ἐνδιαφέρει τὸ ζήτημ' αὐτὸ, ἐκρηγύθησαν—ἐκτός ἐλαχίστων ἐξαιρέσεων κατὰ τοιοῦτον ἀμοιβῶν. Ἐπίσης κατεδίκασαν αὐτὰς οἱ πλείστοι τῶν συγγραφέων ἐκείνων οἱ ὁποῖοι δὲν κατώρθωσαν νὰ ποικτήσουν ἀκόμη τὸ κῆρος τῶν μεγάλων. Ἐν γένει ὀλίγοι εἶναι ὑπὲρ, οἱ πλείστοι εἶναι κατὰ τῶν βραβείων. Καὶ αὐτοὶ ἔχουν δίκαιον. Οἱ ἔλεο, εἶπον ὅτι τὰ βραβεῖα βοηθοῦσι τοὺς καλοὺς πτωχοὺς λογογράφους οἱ ὁποῖοι ὡς ἐκ τῆς ἐνδείας των, διέρχονται κρισίμους στιγμὰς κατὰ τὴν νεανίαν των ἡλικίαν. Αὐτὸ δὲν εἶναι καὶ πολὺ ἀληθές. Διδίτι ὅσοι ἔχουν μέσα των τὸ ἱερόν πῦρ θὰ προσχωρήσουν πρὸς τὰ ἐμπρός, θὰ παλαίσουν ἴσως, θὰ ὑποφέρουν πολλὰ, ἀλλ' εἰς τὸ τέλος θὰ νικήσουν, θὰ ἐπιβληθῶν. Ἄλλως τε ποσάκις δὲν ἀπενεμήθησαν βραβεῖα εἰς συγγραφεῖς, οἱ ὁποῖοι οὐδέμιαν ἀνάγκην εἶχον χρηματικῆς ἀρωγῆς; Καὶ ποσάκις συγγραφεῖς ἔχοντες μεγίστην ἀνάγκην ὕλικῆς βοήθειας, ἐστερήθησαν βραβείων, ἂν καὶ τὰ ἔργα των ἦσαν δοκιμώτατα ἕνεκα τῆς κακῆς, ἀπονομῆς τῶν βραβείων.

Ἡ οἷα λοιπὸν τοῦ κακοῦ ἔγκειται εἰς τὴν κακὴν ἀπονομὴν τῶν βραβείων. Καὶ παράγεται ἀνθρωπίνως ἀραγε εἶναι δυνατὸν ἢ ἀπονομὴ νὰ γίνῃ εὐσυνείδητος; Ὁχι. Διότι διὰ νὰ ἀποφανθῇ τις ὅτι τὸ δεῖνα-ἔργον εἶναι τὸ κάλλιστον, πρέπει νὰ μελετήσῃ ἐπισταμένως ὅλα τὰ ἄλλα. Ἐπειδὴ δὲ πᾶν μέλος κριτικῆς ἐπιτροπῆς δὲν ἔχει ὄχι μόνον τὸ ἀπαιτούμενον πρὸς τοῦτο γόσον ἀλλὰ οὐτε καὶ τὴν ὁρεξίν—τὴν ἐδελιοθυσίαν μᾶλλον—συμβαίνει νὰ βραβεύεται ἔργον γραμμικῶν συμφώνως πρὸς τὰς περὶ τέχνης ἰδέας τῶν κριτῶν, πρὸς τὰς ἀομικὰς προτιμήσεις των καὶ ἐπὶ τῆ βάσει πάντοτε τῶν ἐκ τῆς πρώτης ἀναγνώσεως ἐντυπώσεων. Ἐὰν δὲ τυχόν διαφωνήσων οἱ κριταὶ καὶ συμβαίνει συχνὰ αὐτὸ—τότε, δὲ ἀμοιβαίον ἐποχωρήσεων καθορίζεται τὸ βραβευθησόμενον ἔργον.

Συνεπῶς τὰ ὑπὸ τοιοῦτους ἴθους στρεφόμενα ἔργα δὲν εἶναι οὐτε δόκιμα οὐτε καὶ τὰ κάλλιστα. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὅπου μάλιστα ὑπάρχον καὶ αἱ γλωσσικαὶ ἀρχαὶ τῶν κριτῶν, καὶ ὅπου ἔργον ἐστεμμένον καταστῆ νὰ εἶναι ἴσον μὲ τὸ μέτριον.

Οἱ φιλολογικοὶ διαγωνισμοί, μὲ χρηματικὰς ἀμοιβὰς ὡς βραβεῖον, ὅπως γίνονται σήμερον βλάπτουν μᾶλλον παρὰ ὠφελοῦν. Ἄλλο σφάλμα τῶν ἀγωνοθετῶν εἶναι ὅτι ἐπέζητησαν νὰ συγκεράσων τὴν φιλανθρωπίαν μὲ τὴν ἔρωτα διὰ τὰ γράμματα.

Ἀφοῦ ἐπιθυμοῦν νὰ βραβεύεται τὸ κάλλιστον ἔργον ἀφ' ἑνὸς καὶ νὰ ἐποστηρίζονται οἱ νέοι συγγραφεῖς, τότε τὸ καλύτερον πρᾶγμα εἶναι νὰ ἀνταμοιβῆται τὸ σύνολον τῶν ἔργων τῶν καλῶν συγγραφέων, εἰς τοὺς ὁποίους θὰ παρέχων οὕτω τὰ μέσα νὰ διέρχωνται ἀξιοπροεπῶς τὰς τελευταίας ἡμέρας τοῦ βίου των, καὶ νὰ μερομνῶσι περὶ τῶν νέων, τῶν ἀξίων ἐποστηρίξεως, νὰ γίνονται ὅσον τὸ δυνατὸν γνωστότεροι εἰς τὸ κοινόν.

ΩΡΑ ΕΥΤΥΧΗΣ

ΥΠΟ ALBERDO PINTO

ΤΟ ΧΕΡΙ

Ι. ΠΟΛΕΜΗΣ

Να στού ανατόμου το λευκό μαρμάρινο τραπέζι
χέρι από πτώμα κοιτάται κι από νεκρού κορμί
ή σμίλη με τίς ύστε του και με τὰ νεύρα παίζει
και στή γοργή τήν κόμη της χωρίζονται οι άρμοί

Σκυμμένος στή μελέτη του και στή απουδή του ελάνου
κόβει ο ανατόμος άπονα με άχορτεσιά θεοιού
κι' εγώ που τίς ήμέρες μου για ξένιες έννοιες χάνω,
άκούω τ' άγγλ παράπονο του δόστουχου χειριού.

Και λέει το χέρι: «επλήρωσες, κόψε ανατόμε, κόψε!
«άπ' τή φτωχή γυναίκα μου με άγόρασες φθηνά»

«φθηνό το χρέας τ' ανθρώπινο, με φθάνει πώς άπόψε
«χορτάτα θέ να κοιμηθούν τα πέντε μου όργανά.

«Δούλεψα, δούλεψα για αυτά και πόνεσα για κείνη,
«ξόλιασε τής παλάμης μου το δέσμα στή δονιειά,
«τά δάκτυλά μου έρωσόσαν κρατώντας την άξινή
«κι' έσφιξε κάθε κόμπος των και κάθε των θηλειά.

«Ούτε μια μέρα ήούχασα ποτέ μου, ούτε μιάν ώρα,
«ούτε ποτε θ' αγαπανθώ με τ' άλλο μου κορμί
«και ζωντανό σ' έθρεψε και πεθαμένο τώρα,
«ώρφαμενά μου παιδιά, σ' έδωσε φρονιά.

G. SGAMBATI

Γεννηθείς έν Ρώμη
τῷ 1843 έκ πατρός Ί-
ταλού και μητρός Ί-
Αγγλίδος προώρους ά-
νεπτυχθή μουσικῶς και
νεώτατος εισέτι εφεύλ-
κωσε τήν προσοχήν του
εις τόν κλειδοκύμβαλον
διδασκαλίαν του.

Ο Sgambati άναν-
τιροήτως είνε ο με-
γαλείτερος συνθέτης
συμφωνιών τής πατρί-
δος του, διακρινθείς διά
τήν διαύγειαν τής συλ-
λήψεως έν τή τέχνη.
Ο Wagner ιδιαιδόν-
τως τόν έτίμα και τή
συστάσει αυτού ο έκ-

δοτικῶς οίκος Schott
τῷ ήνοιξε τās πύλας
του.

Από τοῦ 1877 είνε
Καθηγητής εις τὸ Ψ-
δεῶν τής Ρώμης. Η
εις τὸ δημοτικὸν θέα-
τρον ὑπὸ τής Όρχή-
στρας τοῦ Ψδείου εκ-
τελεστησομένη συμφω-
νία του είνε έργον με-
γάλης αξίας και άφιε-
ρώθη εις τήν Βασίλισσαν
Μαργαρίταν εξετελεσθη
δὲ διά πρώτην φοράν
τῷ 1881.

Και πολλά άλλα έργα
μεγάλης αξίας έχει συν-
θέσει ο μεγαλοφυής σύ-
τος μουσουργός..

ΛΕΩΝ ΤΟΛΣΤΟΗ

ΩΣΣΟΣ συγγραφεύς, γεν-
νηθείς τῷ 1828 έν τῷ
πατρικῷ κτήματι Ίασνάια
Πολιάνα τοῦ κυβερνείου
Τούλας. Τὸ πρώτον ὡς νέος
ἀξιωματικῶς ἐδημοσίευσε
τὰ πρώτα διηγήματά του,
παρατηθείς δὲ ἀφοῦ ἐπολέμησεν
έν Κριμαίᾳ ἀπεσύρθη εις τὸ κτήμα

του, ὅπου μελετήσας
έν περιοδείαις ἀνά
τὸ ἔξωτερικὸν τὰ παιδαγω-
γικὰ συστήματα, ἴδρυσεν ἰδι-
αιτέραν ἐλευθέραν σχολήν,
ἐδημοσίευσεν δὲ κατὰ σειρὰν
διηγήματα, τὰ μεγὰλα
μυθιστορήματα «Πό-
λεμος και εἰρήνη» «Άννα
Καραίνα», και κυρίως έργα
πρὸς μόρφωσιν τοῦ λαοῦ
και κοινωνικο-θεολογικά.
Εἰς τὰ τελευταῖα ἔτη του
ἀφιερῶθη σχεδὸν ἀποκλει-
στικῶς εις τήν ἠθικὴν, προσ-
παθὼν νὰ εξαγάγη ἐκ τῶν
Εὐαγγελίων τήν καθαρὰν
θρησκείαν τοῦ Χριστοῦ και
ἐκδηλῶν τὰς περὶ τοῦ ἀν-
θρωπισμοῦ πεποιθήσεις του
οὐ μόνον εις Λαϊκὰ διηγή-
ματα και φιλανθρωπικὰς
πραγματείας, ἀλλὰ και έν
αὐτῷ τῷ βίῳ του διά τής
ἀπλότητος, ὀλιγαρκείας,
προσωπικῆς ἐργασίας και
παντοίας ὑποστηρίξεως τοῦ
λαοῦ έν ταῖς ἀνάγκαις και
στενοχωρίας του. Καὶ τοι-
ουτοτρόπως περιέπεσε μὲν
ἐνίστε εις ἀντιφάσεις και ὑ-
περβολάς, διότι ἤθελε π. χ.
νὰ καταργήσῃ τήν ἰδιοκτη-
σίαν, τὸν γάμον, τήν πολιτείαν και νὰ προβῇ

μέχρις ἐντελοῦς ἀπαρνήσεως τής προσωπικῆς
βουλήσεως, ἀλλὰ δὲν δύναται τις νὰ παραγνωρίσῃ
ὅτι ἐξήσκησε μεγίστην ἐπίδρασιν πνευματικὴν
και ἠθικοποιητικὴν εις τήν ψυχὴν τοῦ Ρώσου
ἀγρότου και κατεπολέμησεν ἀνδρειότατα τήν ἠθι-
κὴν ἐκφύλησιν τῶν τάξεων τῶν κτηματιῶν και
μεμορφωμένων.

Δὲν περιορίσθη μόνον εις θεωρίας ἀλλὰ συ-
νεδύαζε τὸν κτύπον τής σκαπάνης παραπλεύ-
ρως τοῦ μουζικου με τήν ἐκπολιτιστικὴν δι-
δασκαλίαν του.

Ἀφίσας τήν τρυφήν τοῦ έν τῇ ἐπαύλει του
βίου, περιούρητο τὰ χω-
ρία διδάσκων τὰς πλέον
χριστιανικὰς ἀληθείας.

Και ὅμως ὁ νέος οὔτος
σκαπανεύς ὁ κατ' ἐξοχὴν
χριστιανὸς ἀφωρίσθη ὑπὸ
τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τής
Πετροπόλεως διὰ τὸν λό-
γον ὅτι ἀποβαλὼν τοὺς τύ-
πους, εις οὓς οἱ καλόγηροι
ἐστηρίζον τήν διάσωσιν τοῦ
χριστιανισμοῦ, ἠθέλησε νὰ
εξαγάγῃ και διατυπώσῃ μόνον
τὰς ἀνθρωποσωτηρίους
ἀληθείας τής τοῦ Χριστοῦ
Θρησκείας.

Ἄξιον δὲ τῶν φιλοσοφι-
κῶν δοξασιῶν του, ἐνέχων
κάτι τι τὸ ὑπεράνθρωπον
και ἀσύνηθες, ὑπῆρξε και
τὸ τέλος του. Συναισθανό-
μενος τὸν θάνατόν του ἔ-
φυγε κρύφα μετὰ τοῦ φίλου
του Makovitzki ἱατροῦ του
και ἀπέθανε έν τῷ σιδηρο-
δρομικῷ σταθμῷ Astapolo
ὡς τελευταίαν του διαθή-
κην ἀφίσας τὸν ὑπὲρ τής
πασχούσης ἀνθρωπότητος οἰ-
κτον του—**ὑπάρχουσι τόσα
ἐκατομμύρια ἀνθρώπων
πασχόντων**— εἶπε, και ἐξέ-
πνευσεν.

Ο ΕΡΩΣ ΕΝ ΣΙΝΙΚΗ

ΟΜΙΛΙΑ ΕΝΟΣ ΚΙΝΕΖΟΥ

Ἰ Ἀμερικανοὶ εἶνε ἄνθρωποι προοδευτικώτατοι. Δὲν ζητοῦν μόνον νὰ γείνουν πάντες τιτάνες τοῦ χάλυβος καὶ γίγαντες τοῦ χρυσοῦ. Ζητοῦν καὶ νὰ φωτισθοῦν. Πρὸς τοῦτο ὄργανοῦσι διαλέξεις διὰ

τὰς ὁποίας προκαλοῦσι τοὺς φωτεινότερους σκαπανεῖς τοῦ πνεύματος ἐν Ἑυρώπῃ. Πολλοὶ ἐξ αὐτῶν δὲν ἀποδέχονται τὴν πρόσκλησιν φοβούμενοι τὸ ὑπερβολικὸν ταξείδιον. Ἄλλοι ὅμως ἔνθουσι προτιμῶσι νὰ μεταβαίνωσιν εἰς τὴν Ἀμερικὴν ὅπως σκοπεῖσιν ἐκεῖ τὰς λαμπρότητας τοῦ πνεύματος τῶν. Τελευταίως ἐγένοντο προστάσεις εἰς τὸν Δ' Ἀνοῦντιο διὰ νὰ μεταβῇ εἰς Σικάγον καὶ κἀμὴ πέντε διαλέξεις τῶν ὁποίων τὸ θέμα αὐτὸς οὗτος θὰ ἐξέλεγειν.

Οἱ Ἀμερικανοὶ ἐργολάβοι εἶναι γενναϊότατοι εἰς τὰς πληρωμάς. Ἀναλαμβάνουσι νὰ πληρώσωσιν εἰς τὸν διάσημον Ἰταλὸν ποιητὴν 100,000 φρεδὰ μίαν διάλεξιν. Ἄλλ' ὁ μέγας ποιητὴς τῆς Νῆδος ἀρνεῖται νὰ καταλίπῃ τὸ χαριέστατον ἰταλικὸν περιβάλλον καὶ τὸν λαμπρὸν τῆς Βενετίας οὐρανὸν διὰ τὰ Ἀμερικανικὰ δολλάρια.

Ἐν τούτοις εὐτυχέστεροι ὑπῆρξαν οἱ Ἀμερικανοὶ εἰς τὰς πρὸς τὸν Κινέζον συγγραφεῖα Πι-Τσοῦ προσφορὰς τῶν. Ὁ Κινέζος αὐτὸς συγγραφεὺς καὶ ποιητὴς δὲν ἔχει, λέγουσι, τὸ ἐκλαμπρὸν πνεῦμα τοῦ Δ' Ἀνοῦντιο, εἶναι ὅμως ὁ προσφιλέστερος ἀναμοχλευτὴς τῆς συγχρόνου κινεζικῆς ψυχῆς, μετὰ τὴν ἥρεμον φιλοσοφίαν του καὶ τὴν «ἀφελῶς πάντοτε μειδιῶσαν ψυχὴν του». Εἶναι ὡς ἐκ περιρροῦ καὶ ἀγγλομαθῆς. Ἐν διαλέξει λοιπὸν, τὴν ὁποίαν ἔκαμεν ἐν Σικάγῳ πρὸ ἀκροατηρίου ἀποτελουμένου ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐκ τοῦ ὠραίου φύλου τῆς πόλεως, ὁμιλήσῃ περὶ τοῦ ἔρωτος τῶν Σινῶν καὶ τοῦ ἔρωτος τῶν Ἀμερικανῶν. Θέμα τὸ ὁποῖον πάντοτε διηγείρεται τὸ ἐνδιαφέρον τῶν Ἀμερικανίδων, αἱ ὁποῖαι πολὺ ὀλίγον φροντίζουσιν περὶ τῶν περιφημῶν τραστ. Καὶ ἤρχισεν ὡς ἑξῆς ὁ Κινέζος ἀγορευτὴς!

«Ἡμεῖς οἱ Κινέζοι ἐγνωσμένον τὸν ἔρωτα ὡς ψευδαισθησίαν, ἀπάτην, μέθην, ὡς ἓνα ἀντικατοπτρισμὸν τῆς ἐρήμου τοῦ πάθους, ὡς τι διστραμμένον προῖδον ἐγκεφάλου πεπλανημένου, ὡς μεταδοτικὸν παραλήρημα, εἶδος τι ψυχικοῦ παραλογοισμοῦ! Φρονεῖμεν ἀδυστάκτως ὅτι ὁ ἔρως εἶναι σύμπτωμα ἀσθενοῦς ἐγκεφάλου ὡς δ' ἐφ' ἄλλῃ εἶναι σύμπτωμα πάσχοντος στομάχου. Ἡμεῖς οἱ Κινέζοι ἀπὸ γενε-

ἄς εἰς γενεὰν κληρονομοῦντες τὴν ἥρεμίαν τῶν ἀνθρωπίνων συναισθημάτων, νυμφευόμενοι, δὲν ἔχομεν ἀνάγκην οὔτε ἔρωτος, οὔτε συγκινήσεων, οὔτε τρυφερῶν παθῶν. Δὲν εἰμεθα πλάσματα ἀσθενικῶς αἰσθηματικά, ἀλλ' ὄντα ψυχρὰ, φιλοσοφικὰ μοιρολατρικά. Οὔτε γνωρίζομεν τὸν ἔρωτα οὔτε ἀγαπῶμεν αὐτόν, Πῦρ εἰς τὰ χεῖλη μας οὐδέποτε ἠσθάνθημεν. Παλμοὺς ἔρωτος ἐν τῇ καρδίᾳ μας οὐδέποτε ἐδοκιμάσαμεν. Σεῖς οἱ ἔνδοξοι Ἀμερικανοὶ νυμφεύεσθε ὡς τυφλοὶ. Διὰ πάντα τὰ ἐν τῷ κόσμῳ πράγματα σκέπτεσθε μετὰ λογικὴν χάλυβδινῃν διὰ τὸ σπουδαιότερον πρᾶγμα, διὰ τὸν γάμον χωρεῖτε μετὰ τυφλώτουσαν σκέψιν.

Ὁ Κινέζος φιλόσοφος ἐξηκολούθησεν ὡς ἑξῆς: «Διὰ τὸν Κινέζον πάντοτε ὁ γάμος ὑπῆρξε κατὰ ἀπόλυτον. Δὲν εἶνε δοκιμὴ. Ἡμεῖς νυμφευόμεθα διότι πρέπει νὰ νυμφευθῶμεν, ἐνῶ σεῖς νυμφεύεσθε διότι θέλετε. Ἡμεῖς νυμφευόμεθα διότι θεωροῦμεν ὑποχρέωσιν εἰς τοὺς προγόνους καὶ καθήκον εἰς τοὺς ἀπογόνους ἡμῶν. Σεῖς ὅμως νυμφεύεσθε διὰ νὰ φθάσητε εἰς τὸ ἰδεώδες. Ἐν τῇ χώρῳ μας οὐδὲν στάδιον θεωρεῖται ἐπιτυχὲς ἄνευ τοῦ γάμου. Ὁ ἀνύπανδρος ἄνθρωπος δὲν εἶνε ἄνθρωπος. Καὶ ὁ γάμος εἶνε διαρκής. Παρ' ἡμῶν τὰ διαζύγια εἶνε ἄγνωστα. Οἱ γάμοι μας κανονίζονται ὑπὸ τῶν γονέων ἀλλὰ ταυτοχρόνως ὁ νόμος καὶ αἱ τελεταὶ ἡμῶν παρέχουσιν εἰς τὴν γυναῖκα πολὺ περισσότερα δικαιώματα ἢ ὅποσδήποτε ἄλλαχού.

Καὶ κατέληξεν ὁ Μανδαρινὸς φιλόσοφος ὡς ἑξῆς: «Ἐν τῇ Σινικῇ δὲν ἐπιβάλλεται εἰς τὴν γυναῖκα νὰ ὑπακούῃ εἰς τὸν ἄνδρα οὔτε ἀπαιτεῖται ν' ἀγαπᾷ αὐτόν. Ὁ ἔρως, τὸ ἀνοητότατον ἐν τῷ κόσμῳ πάθος, δημιουργεῖται ὑστερισμοῦ φυλῶν τινων, δὲν ἀπαντᾶται ἐν Σινικῇ».

Τοιαῦτά τινα ὡς ἀγγέλλεται ἐσάλπισεν ὁ Κινέζος Πιν-Τσοῦ. Δὲν ἐφάνη ὅμως ἐκ τῶν λεχθέντων εὐχαιριστῆθῆναι τὸ ὠραῖον φύλον, ἰδιαζόντως δὲ μία νεαρὰ Ἀμερικανίς, ἐσκέφθη νὰ δώσῃ ἓν ὠραῖον μάθημα εἰς τὴν αἰωνίαν ἥρεμίαν τῆς μανδαρινεῖου φιλοσοφίας. Μετὰ τὴν διάλεξιν πλησιάζουσα τὸν ἀγορευτὴν, ὅστις διὰ πρώτην φορὰν εὐρίσκειτο εἰς ἐκεῖνο τὸ μυρωμένον καὶ σφριγηλότατον καὶ ἀσπαῖρον ἀπὸ ζωὴν περιβάλλον, τῷ προσφέρει ἓν ἄνθος καὶ τῷ συγκαίρει σφίγγουσα τὰς κινεζικὰς χεῖρας. Ἐτυχὲς φαίνεται ἡ σουλφίς αὐτῆ νὰ ἔχη σπινθηροβόλα μαῦρα μάτια καὶ φλογερότερα χεῖλη διότι τὴν ἐπομένην ὁ σεμνὸς Κινέζος ἀπέστειλεν εἰς τὴν τρυφερὰν Μίς ὠραίαν ἀνθοδόξω μ' ἓνα τρυφερότατον καὶ περιπαθέστατον δίστιχον ὕμνον τὰς ἀστραπὰς τῶν βλεμμάτων της καὶ τὴν ἀνθηρότητα τῶν χειλέων της. Ἦρκεσαν δύο μαῦρα μάτια διὰ νὰ καταρρεύσῃ δλόκληρον τὸ οἰκοδόμημα τῆς προαιωνίου φιλοσοφίας ἐνὸς μεγάλου βλαστοῦ τοῦ οὐραίου κράτους.

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑΙ ΚΑΛΟΤΕΧΝΙΚΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ. Τὴν 7 Νοεμβρίου ἐδόθη ἡ πρώτη τοῦ νέου ἔργου «Isabeau» τοῦ συνθέτου Μαζιάνη.

Ὁ Μαζιάνη σκέπτεται νὰ καμῆ τετραήμερον περιοδείαν εἰς ὅλας τὰς μεγαλειότατας πόλεις τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν. Συνεβλήθη νὰ διδῇ πέντε παραστάσεις τῆν ἔβδομάδα καὶ ἐπὶ πλέον εἰκοσι συναυλίας διὰ τῆς ὀρχήστρας τῆν ὁποία θὰ χορηγεῖται διὰ τὰς παραστάσεις τοῦ ἔργου του.

ΠΑΡΙΣΙΟΙ. Ἡ Γαλλικὴ Κυβέρνησις ἀπένευμεν εἰς τὸν διάσημον κλειδοκυμβαλιστὴν Μπουζόνη το παράτημον τοῦ Σταυροῦ τῆς Λεγεώνας τῆς τιμῆς.

Ὁ Ροστάν ἐτοιμάζει ἑμιστρον δῶρα ὑπὸ τὸν τίτλον «ἡ μακροῦν Ἡρώκηπιττα».

Ὡς ἐγνώσθη το ἔργον θὰ παρῆθῃ ἀπὸ τὴν Σάρα Μπερνάρ μετὰ τὴν ἐξ Ἀμερικῆς ἐπιστροφὴν της.

ΒΙΕΝΝΗ. Κατὰ τὰς εἰτητήριους ἐξετάσεις τοῦ Ὁδεῖου μεταξὺ τεσσαράκοντα διαγωνισθέντων, ἡ Δίς Λήδα Βύλλαμπιου διπλωματοῦχος τοῦ Ὁδεῖου Ἀθηνῶν, ἐγένετο δεκτὴ θριαμβευτικῶς, εἰς τὴν τάξιν τοῦ μεγάλου κλειδοκυμβαλιστοῦ Γκοντόβιτση.

Θὰ παραμείνῃ εἰς τὸ Ὁδεῖον ἐπὶ ἓν ἔτος, ὅποτε θὰ λάβῃ διπλωμα τελειοποιήσεως (diplôme de perfectionnement).

Ὁ πολὺς Βαγγιάρνερ ὁ διευθύνων τὴν Ὁπερὰ καὶ τὴν Ὁρχήστραν, παρατείνεται πλέον ὀριστικῶς τὴν 31-προσεχούσῃ Μαρτίου καὶ ἀντικαθίσταται ἀπὸ τὸν Διευθυντὴν τῆς Κωμικῆς Ὁπερὰ τοῦ Βερολίνου Χάινς Γκροεγκόρ.

Ὁ Βιενναῖος τύπος ἐκαρθεῖ τὴν λύπην του καθὼς ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Βαγγιάρνερ, ἡ Ὁπερὰ χάνει μίαν μουσικὴν προσωπικότητα.

Μία νέα ὀπερέττα ἐπαίχθη κατ' αὐτὰς τοῦ Μινκόφσκη ἡ «ὄφριοιτέρα κυρία» με πολλὴν ἐπιτυχίαν.

Ὁ συνθέτης τῆς Εὐθύμου γήρας Φράνς Λεγέρ ἐπερατώσεν ἤδη μίαν νέαν ὀπερέτταν ὑπὸ τὸν τίτλον «Εὐα».

Τὸ προκύψαν ἔλλειμμα τῆς Ὁπερὰ τοῦ παρελθόντος ἔτους ἀνήλθε εἰς δύο ἐκατομμύρια κορόνας.

Ὁ νέος διευθυντὴς τοῦ ἰδίου θεάτρου Χάινς Γκροεγκόρ λαμβάνει ἐτήσιον εἰσόδημα 50,000 κορόνας.

Ὁ γηραιὸς μουσουργὸς Μάξ Μπουζ, ἐπεράτωσεν ἤδη ἓνα κοντσέρτο διὰ βιολίον τὸ ὁποῖον πούκεται ἐντὸς ὀλίγου νὰ ἐκτελεσθῇ ἐνώπιον τοῦ κοινῆ.

Ὁ συνθέτης Λεονκαβαλλο μετέβαλλε κατ' ὀλοκλη-

ρίαν τὴν δευτέραν καὶ τρίτην πρᾶξιν τοῦ μελοδράματος τοῦ Μαζία.

ΑΘΗΝΑΙ. Ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἀπένευμεν εἰς τὸν καθηγητὴν τοῦ Ὁδεῖου κ. J. de Bustinduy τὸν ἀγορευτὸν σταυρὸν τοῦ Σωτήρος τοῦ τάγματός τῶν Ἰπποτῶν, διὰ τὰς πρὸς τὴν μουσικὴν ὑπηρεσίας του καὶ τὴν εὐδόκιμον αὐτοῦ διδασκαλίαν.

Τὸ Ὁδεῖον Ἀθηνῶν ἀπεράτωσε νὰ διδῇ εἰς τὸ ἑξῆς τὰς συναυλίας τῆς ὀρχήστρας του εἰς τὸ Δημοτικὸν θέατρον, λόγῳ τοῦ περιορισμένου χώρου τῆς αἰθούσας του.

Ἡ ὀρχήστρα ἐρέτος θὰ παρουσιασθῇ πλ. ρεσιτάτῃ καθὼς ἐν προτετάθῃται ἄρκετὰ ἔργα ὄργανα καὶ μερικὰ ἐκ τῶν πνευστῶν τὰ ὁποῖα μέχρι τοῦδε ἔλλειπον.

Αἱ συναυλίας θὰ γίνουσιν διὰ συδρομῶν καὶ μὴ ἐννοεῖται ὅτι οἱ ἐγγραφόμενοι συνδρομηταὶ θὰ ἔχουσιν καὶ τὴν σχετικὴν ἐκπτώσιν.

Ἐπὶ τῆς ταξείως τῆς Μονωδίας τῆς Κα; Φερράλδη προετοιμάζονται τὰ ἐξῆς ἔργα. Ἡ ὀπερέττα τοῦ Offenbach «Mariage aux lanternes» καὶ ἡ Ὁπερὰ κωμικὴ τοῦ ἰδίου «Khanson de Fortunio». Ἐπίσης ἡ κωμικὴ Ὁπερὰ τοῦ Adam «Le Chalet» καὶ Surprise d' amour τοῦ Poise τὰ δύο πρῶτα θὰ ἐκτελεσθοῦν πρὸς τὰ μέτρα τοῦ σχολικοῦ ἔτους, τὰ δὲ δύο τελευταῖα περὶ τὸ τέλος.

Αἶνα προστεθῶσιν εἰς τὴν αἰθούσαν τοῦ Ὁδεῖου ὁ καθηγητὴς τῆς Βυζαντινῆς μουσικῆς κ. Κ. Φάρος θὰ καμῆ ἐνδιαφέρουσα διάλεξιν περὶ τῶν αἰώνων διατηρημάτων ἐξ ἀρχαῆς μῆς συνθέσεως τοῦ μουσικοῦ Στάιν διὰ βιολογικῶν τῆ συνοδείᾳ κλειδοκυμβαλλοῦ. Κατὰ τὴν διάλεξιν ταύτην ὁ κ. Φάρος θὰ μῆς ἀναπτύξῃ τὸ σύστημα τοῦτο, ἀναλῶν τὰ τῶν αἰώνων διατηρήματα ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι σήμερα.

Τὴν 6 Δεκεμβρίου ἡμέραν Δευτέραν καὶ ὥρα 5 1/2 μ.μ. θὰ δοθῇ εἰς τὸ Δημοτικὸν θέατρον ἡ πρώτη συναυλία τῆς Ὁρχήστρας τοῦ Ὁδεῖου τῆς εὐγενεῖς συμπράξεως τῆς Δος Μάρθας Καττιούτου διπλωματοῦχου τοῦ κλειδοκυμβαλλοῦ ἐκ τοῦ Ὁδεῖου Γενεύης. Τὸ πρόγραμμα τῆς συναυλίας περιλαμβάνει τὴν περιφημίαν εἰς ῥε μείζον συμφωνίαν τοῦ μουσικοῦ Σγκαμπάτη τῆν Εἰσαγωγὴν ἐκ τοῦ μελοδράματος «Σεμίραμις» τοῦ Ροσσίνι καὶ τὸ εἰδύλιον ἐκ τοῦ μελοδράματος Σίγκρηφ τοῦ Βάγνερ δι' Ὁρχήστραν ὡς καὶ τὸ κοντσέρτο τοῦ Τσαϊκόφσκη εἰς σὲ ὑπερὶ μείζον διὰ κλειδοκυμβαλλοῦ τῆ συνοδείᾳ Ὁρχήστρας.

ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΕΤΗ ΤΟΥ ΡΟΣΙΝΗ

Επί τη εὐκαιρίᾳ τοῦ ἐσχάτως ἀποκαλυφθέντος πρώτου ἔργου Cambiale di Matrimonio ἐν Fenice τῆς Βενετίας τοῦ Μουσουροῦ Ροσσίνη, θὰ περιγράψωμεν ἐν ὀλίγοις τὴν περίεργον ἐναρξιν τοῦ μουσικοῦ σταδίου τοῦ ἐνδόξου συνθέτου.

Ὁ Ροσσίνη νῦν μετρωτάτου κορυφαία καὶ διαπροποῦς ἀοιδός. ἔξεδήλωσε λίαν πρωΐμως τὴν πρὸς τὴν μουσικὴν κλίσην του. Τὸ μικρὸ αὐτῷ θανάτοιο παιδί εἰς ἡλικίαν 8 ἐτῶν ἔπαιξε βιόλαν εἰς κάποιαν ὀρχήστραν. Δεκατριῶν ἐτῶν ἔγινε διευθυντὴς τῆς ὀρχήστρας διακονήσας διὰ τὴν ἰδιοφυΐαν του καὶ διητύνη τὴν Ἀκαδημίαν des Concorde εἰς Bologne, ὃ δὲ μισθὸς του ἦτο πενήκοντα φράγκα κατὰ μῆνα.

Κατὰ τὸ 1808 εἰς ἡλικίαν 16 ἐτῶν ἤρχισεν νὰ συνθέτῃ τὰ πρώτα τεμάχια διὰ τὴν ἀξόφωνον Morubelli, καὶ ἔγραψε τὸ μερολόγιον Demetrio Polidio τὸ ὁποῖον παρεστάθη τότε εἰς τέσσαρα θέατρα ταυτοχρόνως. Τέλος τὸ 1810 ὁ μουσικός ἐξήχησεν ἀπὸ τὸν Μαρκήσιον Cavalli τὸ ἀπαιτούμενον χοῦμα νὰ ἀγοράσῃ ἕνα λιμπρέτο ἵνα τὸ μελοποιήσῃ ἐπειδὴ ἔδεδωκεν τὴν ἐαυτὸν του ἰκανόν. Τὸ ἔργον τοῦτο «La Cambiale di matrimonio» τὸ ὁποῖον μετὰ ὀλίγων μῆρας παρεστάθη εἰς Βενετίαν. Ὡς ἐκ τούτου τὸ κοινὸν κατενθουσιασμένον ἀπὸ τὴν μεγάλην ἐπιτυχίαν τοῦ ἔργου, ἀπεκάλεσε τὸν Ροσσίνη τὴν πρώτον δραματικὴν μουσικὴν τῆς ἐποχῆς του.

Ὁ ΜΠΕΤΟΒΕΝ ΜΑΓΕΙΡΟΣ

Τὸ κατωτέρω ἀνέκδοτον πολὺ ὀλίγον γνωστόν, ἀνευρέθη εἰς τὸ ἀγαπητικὸν χειρογράδιον τῆς Ματθίλδης.

Κατὰ τὸ ἔτος 1824 εἰς τὸ ἀρχαῖο σπίτι τῶν Μαύρων Ἰσπανῶν ἐν Βιέννῃ κατοικεῖ ὁ Λουδ. Μπετόβεν. Ἡ κατοικία αὕτη ἦτο ἀθλία, μερικῆς καρέκλες ψάθινες, ἕνα πιάνο οὐλοσπασμένο ἀπὸ χροιά καὶ χειρογράφα, κατὰ γῆς βιβλία καὶ χειρογράφα, καὶ εἰς τὸ χάος αὐτὸ, ὁ μέγας μουσικός εἰργάζετο ἡσυχῶς. Ὁ Lychnowski ἠθέλησε νὰ τὴν φιλοξενήσῃ εἰς τὸ μέγαρόν του ἀλλ' ὅταν ὁ ἐπιτραμένος τῷ ἀνήγγειλεν ὅτι ὄφειλε νὰ παρακάθῃ εἰς τὰ γείματα ἐνδύμενος εὐπρεπῶς, ὁ Μπετόβεν θυμωμένος ἐφώραξεν. «Ἡ Μεγαλειότης του φρονεῖ ὅτι δὲν ἔχω καμμίαν ἄλλην ἀσχολίαν.» Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην, ὁ Μπετόβεν ἐταλείωνε τὴν ἦν συμφωνίαν του καὶ ἀποφασισμένος νὰ μὴ ἐξέρχεται οὔτε νὰ χάσῃ καιρὸν μεταβαίνων εἰς τὸ γειτονικὸν ἐστιατόριον, ἀνέλαβε νὰ μαγειρεύῃ μόνος του. Κάποιος φίλος του ποῦ τοῦ εἶπε πὼς τὸ μαγειρεῖμα δὲν εἶναι καὶ τόσο ἐνκόλον, ἔλαβε τὴν ἐξῆς ἀπάντησιν.

«Θὰ ὁμολογήσῃς ἀγαπητέ μου, ὅτι εἶναι πολὺ πικρὸ δύσκολο νὰ συνθέτῃ κανεὶς, ἀπὸ τοῦ νὰ κάμῃ μὴ ὀμελέτια καὶ γὰρ νὰ πεισθῆς ἕλα αἶσιον καὶ θὰ ἰδῆς μόνος σου πὼς ξενύρω νὰ κάμω μὴ σούπα καὶ ἕνα ψητό. Πράγματι ὁ φίλος ἐπαγγέλει τὴν ἐπαύριον καὶ βοῆκε τὸν Μπετόβεν μετὰ κατὰσρόλα στὰ χέρια καὶ ἐκνευρισμένον ἀπὸ τὴν φροιά ἢ ὁποῖα ἔσβινε καὶ ἀπὸ τὸ βούτυρο τὸ ὁποῖον δὲν ἔλυνε.

Τέλος μετὰ παρέλευσιν ἀσχετῆς ὥρας ὁ συνθέτης τοῦ ἐσπερίου τὴν σούπα. Ἀλλὰ ὁ Θεὸς νὰ τὴν κάμῃ σούπα, φαντασθῆτε μὴ γλιὰρ σαπουνάδα ἐντὸς τῆς ὁποίας ἐξοκλυβοῦσε δὲν ξενύρω τί. Ὑπῆρχε ἀκόμη τὸ ψητό ἀλλ' αὐτὸ ἦτο τελείως ἀπηθροακωμένον· εἶχε καὶ μερικὰ σαοράγγια ἀλλὰ αὐτὰ δὲν τὰ εἶχε ξύσει οὔτε πλύνει καὶ ἦσαν ξερὰ οὐκ ἔύλο. Ὁ Μπετόβεν ὀλίγον συγχισμένος, ἔδωκεν εἰς τὴν φίλον του μὴ φέτα ψωμί καὶ λίγον τυρί καὶ ἕνα ποτήριον περιφρημο κωσσί. Τὸ πᾶθημα αὐτὸ ἠγάγασεν τὸν Μπετόβεν νὰ ξανατάξῃ τὴν μαγειρείονά του τὴν ὁποίαν εἶχε διώξει διότι εἶχε τυλίξει σὲ μερικὰ φύλλα τῆς ἠης συμφωνίας του βούτυρο.

SE NON E VERO

Κάποιος ἀπὸ τοὺς πολλοὺς εὐφρεῖς καὶ ἀστείους δραματικούς συγγραφῆς ποῦ ὀλίγον ἡμερῶν ἐμπήκε σ' ἕνα κωμικὸν καὶ ἐξήγησε ἕνα κονιάκ.

Μετ' ὀλίγον φωνάζει τὸ γκαρσόνι.

— Αὐτὸ τὸ κονιάκ ποῦ μοῦ ἔδωσες εἶναι θολὸ καὶ πικρὸ· εἶναι ἀηδές· ἀντ' αὐτοῦ δώσε μου ἕνα ποτήριον ροῦμι, Σὲ λίγο τοῦ φέρογαν τὸ ροῦμι τὸ πίνει καὶ σηκώνεται νὰ φύγῃ. Τὸ γκαρσόνι τρέχει κατόπι του.

— Συγγνώμη, Κύριε, ἐλημονήσατε νὰ πληρώσετε τὸ ροῦμι σας!

Ἄλλ' ἀφοῦ μοῦ τὸ ἔδωσες ἀντὶ τοῦ κονιάκ! Μάλιστα, ἀλλὰ δὲν πληρώσατε οὔτε τὸ κονιάκ!

— Μὰ πὼς ἦτο δυνατόν νὰ τὸ πληρώσω παιδί μου, ἀφοῦ ἦτο θολὸ καὶ πικρὸ καὶ δὲν τὸ ἤπια;

Κατόπι τῆς ἐτοίμου ταύτης ἀπαντήσεως τὸ γκαρσόνι ἔμεινε ἀφωνο, ὃ δὲ κύριος ἀπεμακρύνθη μειδιῶν διὰ τὴν ἐπιτυχή φάρασα του.

ΜΙΑ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΡΙΧΑΡΔΟΥ ΣΤΡΑΟΥΣ

Ὁ διάσημος Γερμανὸς μουσουργὸς Ριχ. Στράους δι' ἐπιστολῆς του τὴν ὁποίαν ἀνήντησε πρὸς τὸν τύπον ἐκ τινος ζητήματος τὸ ὁποῖον προέκυψε ἀναφορικῶς μετὰ τὸ ἔργον του, ἐκθέτει τὴν τρόπον εἰργάζετο εἰς τὴν ἰδιαίτην του ἰδιοκτησίαν ἐν Γκόρμιχ πλησίον τοῦ Μονάχου.

Τὸ περιεχόμενον τῆς ἐπιστολῆς ἔχει ὡς ἑξῆς.

«Ἐδὼ εἰς τὴν ἐξοχὴν, εἰς τὴν ἡσυχίαν τῆς ὁποίας ἔχω μεγάλην ἀνάγκην, ἐργάζομαι μετὰ εὐκολίαν ἀπερίγραπτον. Ἀλλὰ μπορῶ νὰ γράψω ὅπου βούλομαι τὸ μολύβι μου δὲν με ἐγκαταλείπει ποτε, ὥστε μόλις μοῦ ἔλθῃ κάποιο θέμα εἰς τὸ κεφάλι τὸ σημειῶν ἁμέσως· μὴ ἀπὸ τὰς πλέον ἐνδιαφερούσας μελωδίας τοῦ νέου μου ἔργου ὃ «Ἰσότης τῶν ὁδῶν» μοῦ ἦλθε σὸ τοῦ καθ' ὃν χρόνον ἔπαιξα ἕνα παιρνίδι τῆς ἐξοχῆς καὶ τὸ ὁποῖον μοῦ ἀρέσει πολὺ.

Πρὸ τοῦ νὰ ἀρχίσω τὴν σύνθεσιν οἰουδήποτε θέματος ἀσχολοῦμαι πρωτίτως εἰς τὴν ποίησιν ἐπὶ ἕξι μῆρας τοῦλάχιστον ὅπως ἐμνεσθῶ· πρέπει κυριολεκτικῶς νὰ ἐπέλθῃ ζήμωσις μεταξὺ ἐμοῦ καὶ τοῦ θέματος. Πρέπει νὰ ἀντιληφθῶ καὶ τὰς ἐλαχίστας λεπτομερείας τῆς ἐργοῦ τῶν πραγμάτων καὶ τῶν χαρακτήρων. Δὲν προβαίνω εἰς τὴν σύνθεσιν παρὰ ὅπου ἐξοικειωθῶ καθολικῶς μετὰ τὴν ἐπόθεσιν. Τότε κάμνω σχέδια εἰς διάφορα τεμάχια τὰ ὁποῖα κατόπι συναρμολογῶ καὶ οὕτω ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἀποκαθίσταται ἐντελῶς τὸ ὁριστικὸν σχῆμα τοῦ ἔργου. Ἐντέλει, γράφω καὶ ἀντιγράφω μόνος μου καὶ οὕτω ἀποτελεῖ ὡς τὸ μερολόγιον μου (partition) διὰ ἄσμα καὶ κλειδοκίμβαλον, τότε ξαναβλέπω καὶ τροποποιῶ ἕως τέσσαρας φορές ὃ, τι ἔγραψα ἐκεῖ ἐπάνω εἶναι ἢ μεγάλη κόπωση. Κατόπι, ἢ ἐνοργάνωσις καὶ οἱ διάφοροι χρωματισμοὶ εἰς τὴν ὀρχήστραν εἶναι δι' ἐμὲ μὴ ἀνακούφισις. Τότε γράφω ἀκαταπαύστως, χωρὶς καμμίαν δυσκολίαν. Κλείνομαι μέσα εἰς τὸ δωμάτιόν μου καὶ ἐργάζομαι δώδεκα συνεχεῖς ὥρας. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐπιτυγχάνω τὴν συναρμολόγησιν τοῦ ἔργου μου, ἢ ὁποῖα κατ' ἐμὲ, εἶναι τὸ σπουδαιότερον προσόν.»

Ὁ ΜΩΥΣΗΣ ΤΟΥ ΒΑΤΙΚΑΝΟΥ

Ἐν τῇ μικροτόλει τοῦ Βατικανοῦ μεταξὺ τῶν ἄλλων ἀριστοτεχνιῶν τῆς τέχνης πρωτίστην κατέχει θέσιν ὁ Μωσῆς τοῦ Μιχαὴλ Ἀγγελου.

Ὁ Μέγας Καλλιτέχνης ἐν τῇ ἀναπαυστάσει τοῦ ἐντολέως τῆς Δωδεκαδέλτου, ἐθεώρησε κάλον νὰ τοῦ φητώσῃ ἐπὶ τοῦ μετώπου δύο μικρὰς ἐξοχῆς, αἱ ὁποῖαι ἐπιτελεσθῶν καὶ διὰ τοὺς συγχρόνους καὶ διὰ τοὺς μεταγενεστέρους θέμα συζητήσεως, προσπαθοῦντας νὰ ἐξηγήσωσι τὸν λόγον διὰ τὴν ὁποῖον ἢ πρόσφοροι τοῦ ὄχι ἀνθρωπίνου τοῦτου γνωρίσματος ἐθεωρήθη ἀναγκαῖα.

Καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Μιχαὴλ Ἄγγελος ἐρωτώμενος ἀπήντα.

— Δὲν γνωρίζω τὸν λόγον. Οὕτω ἐνόμισα ὅτι ἐπρεπε νὰ ἀπεικονισθῇ.

Πράγματι δὲ τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦτο προσοδίδει εἰς τὸ ἄγαλμα ἀκατάλληλόν τι ἐπιβάλλον πρὸ τοῦ ὁποῖου ἵποκύνει πᾶσα ἄλλη καλλιτεχνικὴ παρατήρησις.

Τινὲς ἠθέλησαν νὰ χαρακτηρίσωσι ταύτας ὡς ἀπαρχὴν τῆρας, τὴν ὁποίαν αἱ ἀρχαῖοι τῆς Αἰγύπτου Φαραὼ ἔφερον, ἀλλὰ τοῦτο ἀρεται ἐξ αὐτῆς τῆς ὁμολογίας τοῦ γλύπτου καὶ ἐξ αὐτῆς τῆς εἰκονοῦς κατασκευῆς, ἀποκλειούσης πᾶσαν ἄλλην ἀμφισβήτησιν.

«ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ»,

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

Ἐξεδόθη τὸ τεῦχος τοῦ Δεκεμβρίου τοῦ ἐν Ἀθήναις ἐκδομένου καλλιτεχνικοῦ περιοδικοῦ «Πινακοθήκη». Περιέχει δημοσιεύματα περὶ Τολορόη ὡς καὶ δύο ἔργα του κατὰ μετάφρασιν ἐκ τῶν Ρωσικοῦ, χρονογράφημα τοῦ κ. Μωραϊτῆ, ἐπιτομὴ ἐκ Βενετίας περὶ Βυζαντινῆς τέχνης ἐν Νικίᾳ κλπ. Ὡραῖα εἰκόνας ἔργων τέχνης κομοῦσι τὸ τεῦχος.

Ι. Β. ΔΕ-ΚΑΡΛΗΣ

Ἐπιδιορθωτῆς κλειδοκυμβάλων καὶ ὀργάνων ἀνεγνωρισμένος διὰ Βασιλ. Διατάγματος τῆς Α. Μ. Γεωργίου Α'. Βασιλέως τῆς Ἑλλάδος. Ὡς καὶ χορδιστῆς τῶν κλειδοκυμβάλων τοῦ Ὁδείου.

ὉΔΟΣ Ρ. ΠΑΛΑΜΗΔΟΥ ΑΡΙΘ. 2

Πάροδος ὁδοῦ Σαρρῆ

ΧΡΩΜΑΤΟΠΩΛΕΙΟΝ

ΚΑΙ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΒΕΡΝΙΚΙΩΝ

Μ. Β. ΞΑΝΘΑΚΗ

ΓΑΡΥΘΕΝ ΤΩ 1845

Ὁδὸς Ντέκα 13 (πλησίον Μητροπόλεως)

ΑΘΗΝΑΙ

Ἄπαντα τὰ εἶδη Ζωγραφικῆς καὶ Πλαστικῆς ὡς καὶ Μηχανῶν πυρογραφίας.

ΒΛΑΒΙΑΝΕΙΟΝ

ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΝ

ΝΕΥΡΙΚΩΝ & ΦΡΕΝΙΚΩΝ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ

ΓΑΤΗΣΙΑ, ὁδὸς Κύπρου ἀριθ. 2 καὶ 4

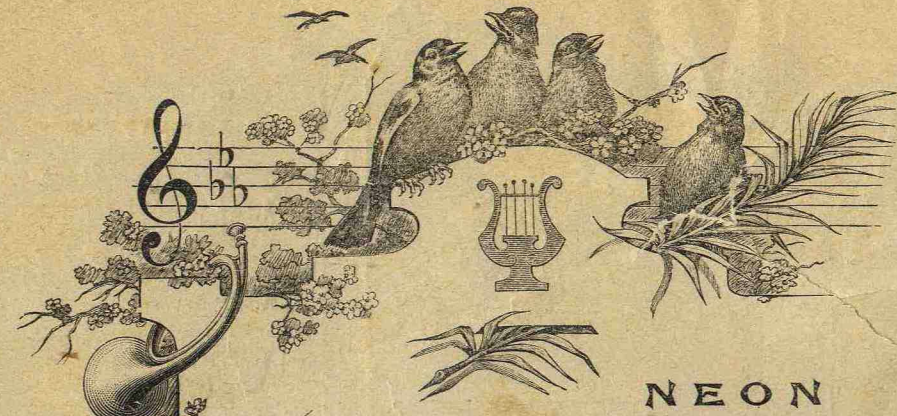
Διήρηται εἰς δύο τμήματα:

KENTPIKON διὰ τοὺς νευροπαθεῖς καὶ ΦΡΕΝΙΚΟΝ διὰ τοὺς φρενοπαθεῖς

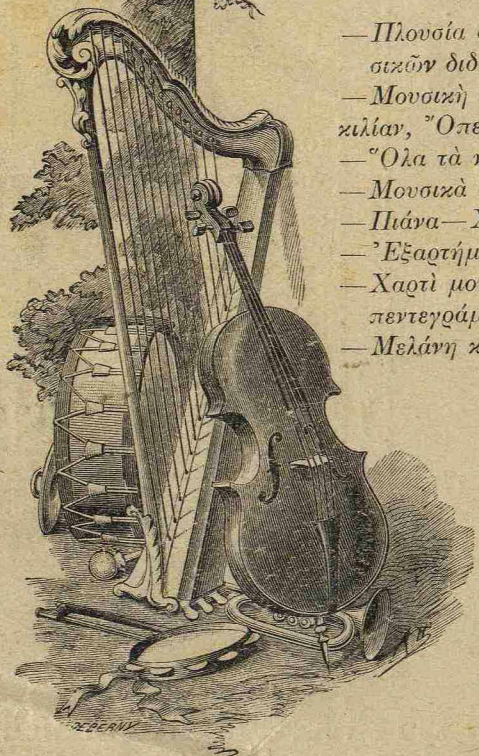
Πᾶσα περαιτέρω πληροφορία ἀπευθυντέον εἰς τὸν Διευθυντὴν καὶ Ἰδιοκτῆτην κ. ΒΛΑΒΙΑΝΟΝ εἰς τὴν ἐν Ἀθήναις οἰκίαν του

ὉΔΟΣ ΣΤΑΛΙΟΥ ΑΡΙΘ. 44

ΑΚΤΙΝΟΘΕΡΑΠΕΙΑ, ΦΩΤΟΘΕΡΑΠΕΙΑ ΚΤΛ.	ΗΛΕΚΤΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑ ΠΛΗΡΕΣΤΑΤΗ	ΚΙΝΗΣΙΟΘΕΡΑΠΕΙΑ, ΘΕΡΜΟΘΕΡΑΠΕΙΑ ΚΤΛ.
	Δ. Π. ΒΑΣΙΛΕΪΔΗΣ	
	ΙΑΤΡΟΣ	
	Ὁ μόνος εἰδικὸς σπουδᾶς Φυσικοθεραπείαν, διευθυντῆς τοῦ ΠΡΩΤΟΥ καὶ ΤΕΛΕΙΟΤΕΡΟΥ Ιατρικοῦ Φυσικοθεραπείας ἐν Ἑλλάδι.	
	ΑΡΘΡΙΤΙΚΑ	
	(ἅπασαι αἱ ἐκδηλώσεις τοῦ ἀρθριτισμοῦ, ἦτοι ρευματισμοί, ἀρθροσκληρώσεις, ἡμικρανία, ἐκζέματα, νευρασθένεια κλ. κλ.)	
	10-12 Π. Μ. ΚΑΙ 3-6 Μ. Μ.	
	3, ὉΔΟΣ ΜΑΣΣΑΛΙΑΣ, 3	
	ΡΑΔΙΟΘΕΡΑΠΕΙΑ (ΕΦΑΡΜΟΓΑΙ ΡΑΔΙΟΥ ΚΛ.)	

ΝΕΟΝ
ΜΟΥΣΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ
Κ. ΜΥΣΤΑΚΙΔΟΥ-ΘΡ. ΕΥΣΤΑΘΙΑΔΟΥ
(ΜΟΥΣΙΚΟΥ)
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΣΤΟΑ ΑΡΣΑΚΕΙΟΥ 15

- Πλουσία συλλογή όλων τῶν μεγάλων κλα-
 σικῶν διδασκάλων.
- Μουσική δι' ὅλα τὰ ὄργανα εἰς μεγίστην ποι-
 κιλίαν, Ὀπερες.
- Ὅλα τὰ νεώτερα μουσικὰ ἔργα (Succès).
- Μουσικὰ ὄργανα.
- Πιάνα— Χορδαὶ ἀρίστης ποιότητος.
- Ἐξαοτήματα ὁργάνων.
- Χαρτὶ μουσικῆς Γαλλίας καὶ Γερμανίας ὅλων
 πεντεγράμμων.
- Μελάνη καὶ πένες μουσικῆς.

ΤΜΗΜΑ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΩΝ
ΕΚΤΕΛΕΣΙΣ ΤΑΧΙΣΤΗ

Εἰς ἅπαντας ἐν γένει τοὺς ἀγοραστὰς
 παρέχεται ἡ μεγαλειτέρα ἔκπτωσης ἀπὸ
 ὅλα τὰ ἄλλα μουσικὰ καταστήματα.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΣΤΟΑ ΑΡΣΑΚΕΙΟΥ ΑΡΙΘ. 15

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑ
“ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΣ,”
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΟΔΟΣ ΔΕΚΚΑ ΑΡΙΘ. 7

ἢ πᾶσα καλλιτεχνικὴ τυπογραφικὴ ἐργασία μὲ τιμὰς λογικὰς.